Helyi Esélyegyenlőségi Program

Villány Város Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 9
Célok 9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 11
1. Jogszabályi háttér bemutatása 11
2. Stratégiai környezet bemutatása 11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 72
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 74
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 76
1. A HEP IT részletei 76
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 76
Jövőképünk 78
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 79
3. Megvalósítás 87
3.1 A megvalósítás előkészítése 87
3.2 A megvalósítás folyamata 87
3.3 Monitoring és visszacsatolás 89
3.4 Nyilvánosság 89
3.5 Kötelezettségek és felelősség 90
3.6 Érvényesülés, módosítás 91
4. Elfogadás módja és dátuma 92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva**, Villány város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Villány településszerkezetét alapvetően a Villányi-hegység határozza meg. A hegység vonulatának legkeletibb kiemelkedése a Templom-hegy (162m), ennek délkeleti lábánál fekszik Villány. A város a hegyet körülöleli, azonban a magasabb részeire nem merészkedett föl. A település mai területét (Virágos községet 1950-ben csatolták Villányhoz) kettévágja a völgy, azonban az árterület a város terjeszkedésének mindig is gátat szabott. Villány közigazgatási területének nyugati részén a Villányi-hegység vonulata eléri a 269,7 m tszf. magasságot. Az értékes déli tájolású szőlőtermesztő területek ugyancsak befolyásolták a település szerkezetét. A bortermelés ipari méretűvé válása során a szőlőfeldolgozás területileg a város északi részére – a vasútállomás és a Templom-hegy környékére – összpontosult. A rendszerváltozás után a magánpincészetek erősödésével a közös borászati feladatok elhaltak, a korábban épült üzemek – a Villányi Állami Gazdaság egyéb létesítményével együtt – funkció nélkülivé váltak.

A város gazdasági életét az évszázados hagyományokra visszatekintő szőlészet és a borászat határozza meg ma is, és korábban is ez volt jellemző Villányra. A török hódoltság utáni betelepítéseket követően a XIX. század második felében a vasútépítések adtak lendületet a település fejlődésének. A település bora korán a nemzetközi piacra került. Jelentős volt az állattartás; a rácok inkább legeltető, a svábok inkább istállózó állattenyésztést folytattak. Ekkor már a lakosság 20 %-a iparból, 10%-a pedig kereskedelemből élt. A filoxéra vész, majd az első világháborút követő hároméves szerb megszállás, a délvidék és más területek elcsatolása, jelentős piacvesztést és hanyatlást okozott. Nem segítette Villány fejlődését a második világháborút követő szocialista nagyüzemi gazdálkodás sem. A rendszerváltozást követően a minőségi borkereskedelembe kapcsolódó magángazdaságok gyors fejlődése kapcsán felgyorsult a település általános fejlődése is. Villányban 2000 óta sorra épülnek a nagy és közepes borászatok új borfeldolgozói, a bor-idegenforgalmat kiegészítő funkciókkal.

Villány a róla elnevezett 2100 hektáros borvidék központja. A Villányi Hegyközséghez tartozó 366 hektár szőlőterületnek mintegy 60%-a I. osztályú. A 616 szőlőbirtokból 540, azaz a birtokok 88%-a 1 hektárnál kisebb. Ennek a mintegy 160 hektárnak jelentős része a középbirtokok potenciális fejlesztési területe. Villány a Dél-Dunántúli Régió egyik legkisebb lélekszámú,

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

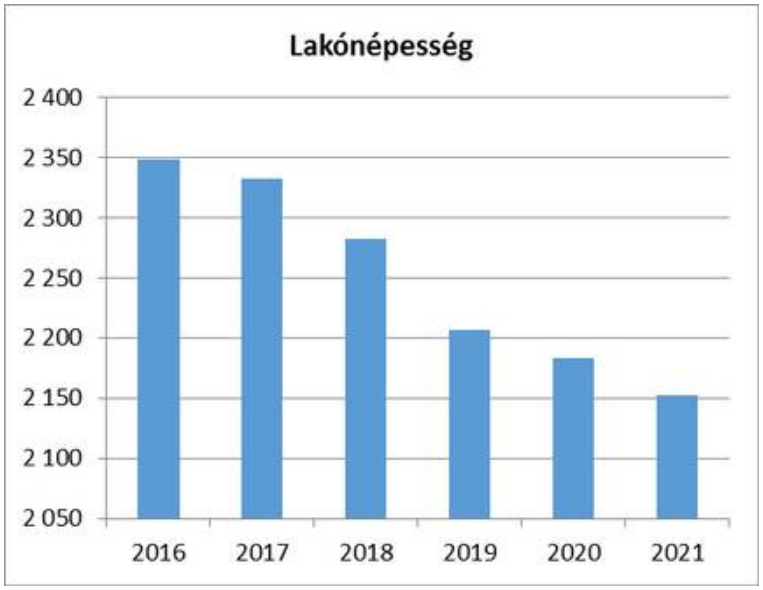
ugyanakkor nemzetközileg az egyik legismertebb városa, a Dél-baranyai dombság, a Nyárád-harkányi sík és a Villányi-hegység találkozási pontjánál fekszik, Pécstől 34, Siklóstól pedig 13 km távolságra. Közlekedési helyzete kedvezőtlen, főutak sosem vezettek a területén. Vasútvonala a Pécs-Mohács vonal megállója, eredetileg a mecseki feketekőszén szállítására jött létre. Villány neve összefügg a területén már évszázadok óta előállított vörösborral. 1987-ben egy nemzetközi zsűri Rómában a „Szőlő és bor városa" címét ítélte Villánynak. Ezt követően 2000-ben a belügyminiszter döntése nyomán a városi címet is megkapta a település. A 2005-ben az országgyűlés által elfogadott Országos Területfejlesztési Koncepció részcélként határozta meg a policentrikus, együttműködő városhálózat megteremtését, amely képes hatékonyan felfűzni az ország térségeit. Ebben a vonatkozásban Villány a Siklósi kistérség egyik mikrocentruma, amely Siklós irányában kapcsolódik a Dél-Dunántúli Régió pólusához, Pécshez. A koncepció alapján valamennyi térség fejlesztésekor az adottságokra épített életképes funkciók megerősítésére kell törekedni. Villány a Siklósi kistérség része, a statisztikailag lehatárolt terület egyik szervező ereje. A kistérség egyik specialitása, hogy a központi szerepű Siklóson kívül Villány, Beremend és Harkány is jelentős vonzerővel és központi funkcióval rendelkezik. Villány funkcióinak jelentős része a borászathoz és az idegenforgalomhoz kötődik. Villány abszolút vonzáskörzetébe - ami gyakorlatilag a mikrotérséget jelenti – 10 település (Villány, Illocska, Ivánbattyán, Kisjakabfalva, Kislippó, Lapáncsa, Magyarbóly, Márok, Palkonya, Villánykövesd) tartozik.

A térség társadalmi-gazdasági szempontból elmaradottnak, vidékfejlesztési szempontból támogatandónak minősül. A kistérség vonzerői és kialakított kínálata folytán Baranya legfontosabb fogadó övezetei közé tartozik. A Siklós kistérség a 311/2007. (XI.17.) Korm. rendelet szerint hátrányos helyzetű besorolásban van.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	2 348	bázis év
2017	2 332	99,32%
2018	2 282	97,86%
2019	2 207	96,71%
2020	2 183	98,91%
2021	2 152	98,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

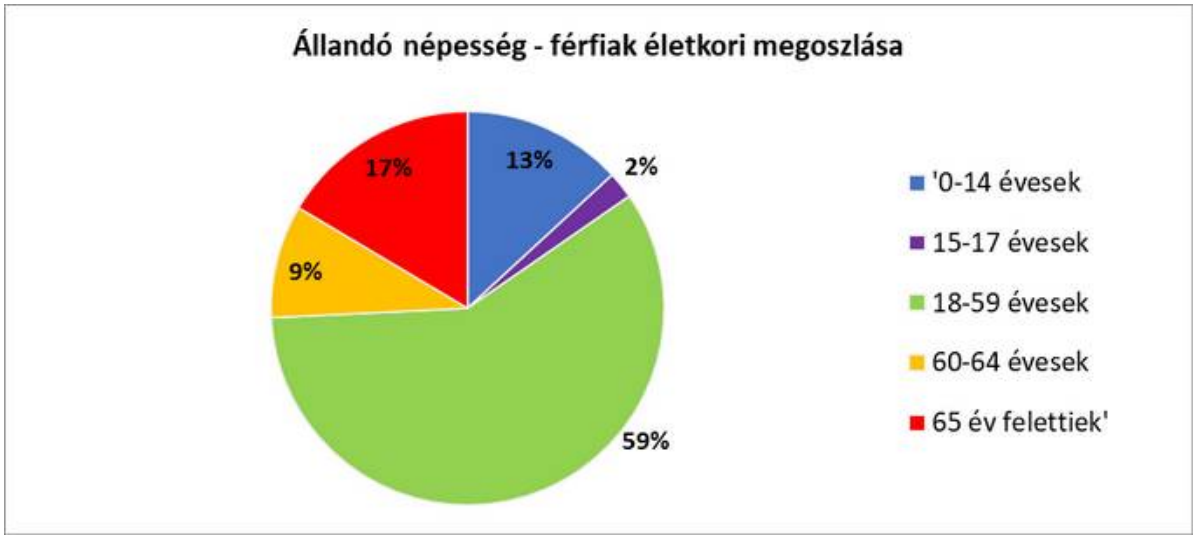

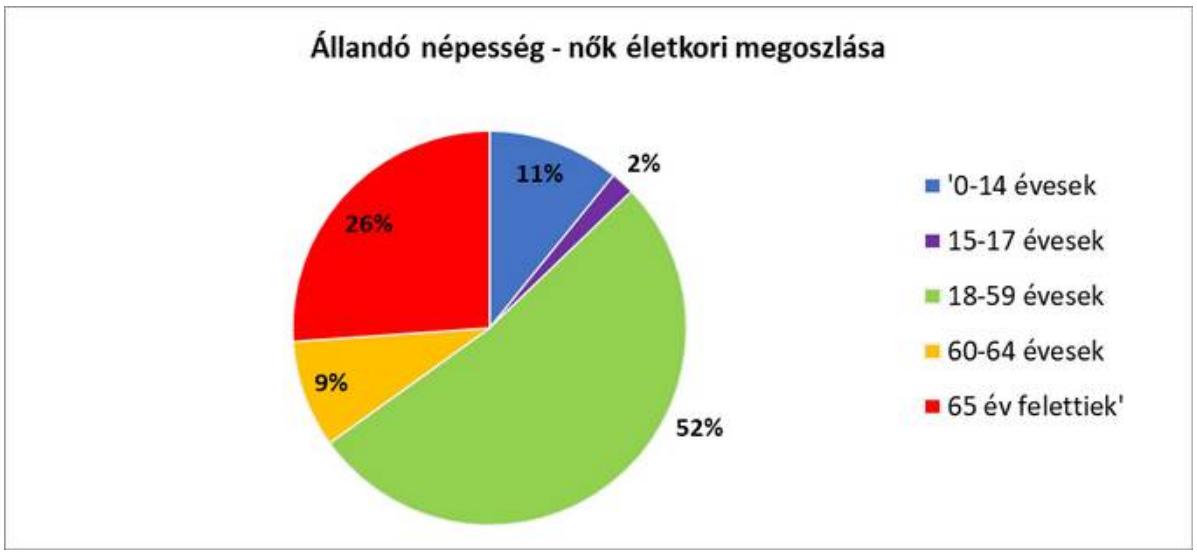
A fenti táblázat a Villányban lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint a Villányban tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes számát mutatja 2016-től 2021-ig. A vizsgált időszakban a település lakosságszáma folyamatos csökkenő tendenciát mutat.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 087	1 173	2260	48,10%	51,90%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			50	2,21%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	143	122	265	6,33%	5,40%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	22	46	1,06%	0,97%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	640	637	1277	28,32%	28,19%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	101	99	200	4,47%	4,38%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	179	293	472	7,92%	12,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Adattáblázat: Állandó népesség - nők életkori megoszlása

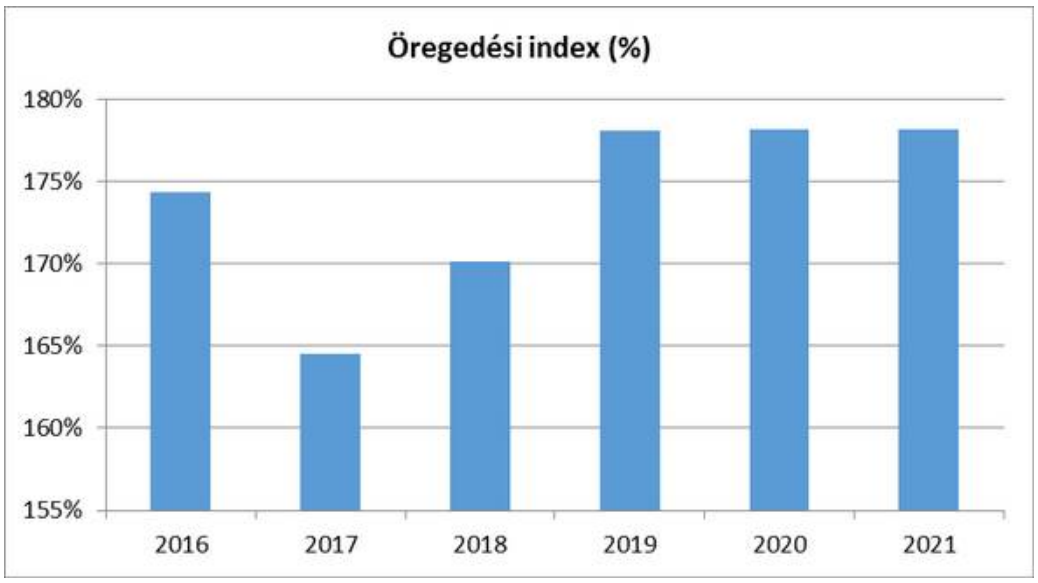
Korcsoport	Nők
0-14 évesek	122
15-17 évesek	22
18-59 évesek	587
60-64 évesek	99
65 év felettiek	293

Az állandó népesség – tehát a Villányban bejelentett lakóhellyel rendelkező személyek száma – 2019-ben 2.660 fő volt. Az állandó népesség korosztály és nem szerinti bontását vizsgálva megállapítható, hogy Villányban közel azonos a férfiak (48,10 %) és a nők (51,9 %) aránya.
A táblázatból könnyen kiolvasható, hogy míg gyermekek között és az aktív korosztályban nagyobb, addig a 64 év felettiek körében jóval meghaladja a nők száma a férfiakét. Számunkra ez azt jelenti, hogy számolnunk kell az idősebb, de akár még frissnyugdíjas korban elmagányosodott, egyedül élő nők nagyobb számával, mind potenciális, kiemelt célcsoporttal.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	455	261	174,33%
2017	454	276	164,49%
2018	461	271	170,11%
2019	472	265	178,11%
2020	481	270	178,15%
2021	490	275	178,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Villányban az öregedési index 2001-től 2021-ig 100 feletti értékeket mutat, tehát a település elöregedő.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-17,25
2017	-3,42
2018	-13,00
2019	-26,29
2020	-8,20
2021	-5,07

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elvándorlás egyenlege a vizsgált években negatív előjelű és erősen ingadozó mértékű.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-5,89
2017	-3,85
2018	-7,37
2019	-8,02
2020	-5,01
2021	-8,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település lakosságszáma a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent. A városban az élve születések száma ingadozó és az ugyancsak ingadozó számú halálozásokkal együtt alapjaiban határozzák meg a lakónépesség számának alakulását. Az adatok összességében a villányi lakosság öregedését mutatják.

Villány évtizedek óta tölt be központi szerepkört és lát el térségi feladatokat alap- és középfokú intézményei, valamint munkahelyei révén. Az óvoda, az általános iskola a könyvtár, a művelődési ház, a felnőtt háziorvosok, a gyermekgyógyászati szolgáltatás, a fogorvosi, a védőnői szolgáltatás, a gyógyszertár, a posta, a rendőrség, a pénzügyi és kiskereskedelmi üzletek által nyújtott szolgáltatásokat a környező települések lakosai is igénybe veszik. A Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium vonzáskörzete pedig túllép a kistérségi, megyei és regionális határokon is. Jelenleg iskolás tanulók érkeznek Baranya, Bács-Kiskun, Csongrád, Somogy, Zala, valamint a horvátországi Baranya megyéből is. Speciális élelmiszeripari és mezőgazdasági képzései révén az iskola a régió határain túl is ismert. A kistérségi szinten működő villányi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat összesen 24 településen látja el feladatait. A Villányban működő szervezetek, vállalkozások más településeken lakó munkavállalókat is foglalkoztatnak nagy számban.

Értékeink, küldetésünk

Értéknek tartjuk a település műemlékeit, látnivalóit. A három országos védelem alatt álló templomon kívül országos védelemre érdemes még:
- a Templom-hegyi plébánia,
- a Dózsa György utca 22,33 számú lakóház,
- a Virágos utca 10, 36, 45 alatti lakóépületek,
- a virágosi pincefaluban a 1091 és 1098 helyrajzi számú pincék,
- a Zrínyi utca 27-35 pincesor, és
- a szőlőhegyen a 1492 helyrajziszámú présház.

Kiemelkedő szépségű – akár országos védelemre is érdemes – a halmazos elrendezésű virágosi pincefalu és templom együttese. Teljes körű helyi védelemre méltó 36 lakóépület és 47 pince, részleges helyi védelemre pedig 83 lakóépület és 103 pince.

Villány emberemlékezet óta sikeres borvidéknek számít. Ez az eredményesség korszakonként eltérő motívumokból állt össze: hol a szerencsés piaci helyzet, hol kimagasló személyiségek munkássága, a térség gazdasági fellendülése, esetleg a termék hirtelen jött divatja jelentette a fellendülés alapját. Villány sokszínű történelmének léteznek olyan örök értékei, melyek végigkísérik az itt élő szőlő- és bortermelőket. Megfelelő távlatból jobban megérthetjük, hogy az etnikai sokaság, a birtokméretek, a földrajzi és ökológiai adottságok hogyan, miképpen alakították, alakítják a borvidéket és annak borait.

A mai borászok feladata nem könnyű. A felgyorsult borvilágban válogatni kell a hagyományok között: megvizsgálják, melyeket kell ápolni és mindenáron életben tartani, hogy régmúlt idők tanúiként üzenjenek a jelennek, és melyek helyét kell átvennie a modern technológiának. Azok a hagyományok, amelyek a mai kor, és legfőképpen a mai borpiac szellemének már nem felelnek meg, visszatartó erők. A mai borvilágban körültekintőnek kell lenni a döntéseknél, a tévedések nagy piaci és szakmai kockázattal járnak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Villány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021–2030)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke. Hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. A település a következő helyi jogszabályokkal, dokumentumokkal rendelkezik, melyek kapcsolódnak az esélyegyenlőség megvalósulásához:

Helyi rendeletek:

Villány Város Önkormányzata képviselő-testületének 18/2011 (XII.22.) számú önkormányzati rendelete a Város Szabályozási Tervéről és Helyi Építési Szabályzatáról.

A szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló, többször módosított 2/2015. (II.17.) számú önkormányzati rendelet a települési támogatások, valamint a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások típusait és az igénylés feltételeit határozza meg.

A közművelődésről szóló 4/2013. (III.19.) számú önkormányzati rendeletet hatályon kívül helyezte, a 9/2021.(VIII.4.) önkormányzati rendelet rendelkezik. Helyi közművelődési célok és feladatok között nevesíti az ifjúság és az időskorúak kulturális életének fejlesztését, művelődési, közösségi igényeinek támogatását, a nemzetiségi kultúra értékeinek gazdagítását, gondozását.

A Villány Város Önkormányzatának környezetvédelmi alapjáról szóló 2/2012. (II.14) számú önkormányzati rendelet az alap felhasználási céljai között említi a környezettudatos nevelés erősítését, a környezetszennyezést megelőző és csökkentő beruházások támogatását.

A helyi védett épületek megóvásáról a településkép védelméről szóló, többször módosított 7/2021. (VIII.4) önkormányzati rendelet.

A szociális- és egyéb felnőtt étkeztetés, valamint gyermekétkeztetés igénybevételének szabályairól, és térítési díjáról szóló, többször módosított (13/2022(VII.8) és a 15/2022 (X.27)) 6/2015. (IV.03.) számú önkormányzati rendelet állapítja meg a szociális étkeztetés térítési díját.

A szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló, többször módosított 2/2015. (II.17.) számú önkormányzati rendelet határozza meg a házi segítségnyújtás térítési díját.

Az egészségügyi alapellátás körzeteinek kialakításáról szóló többször módosított (6/2019(VIII.06) és a 3/2022 (IV.20)) 14/2016. (XI.30.) önkormányzati rendelet meghatározza a település két háziorvosi körzetét, illetve rendelkezik arról, hogy a háziorvosok a házi gyermekorvosi feladatokat is ellátják, valamint megállapítja azon települések körét, amelyek az egészségügyi alapellátások körében a fogorvosi ellátásról egy fogorvosi körzetben gondoskodnak. A védőnői körzeteket is meghatározza.

A lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló, módosított (11/2005(IX.16)) 12/1993. (XII.29.) önkormányzati rendelet a szociális bérlakáshoz jutás feltételeit szabályozza.

Stratégiai dokumentumok:

A Villány Város Önkormányzat 2020 – 2025. évekre szóló Gazdasági Programja összegyűjti mindazon információkat, melyek az önkormányzati stratégiai tervezés alapjául szolgálnak és megfogalmazza a fejlesztés irányait.

Villány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2021

Villány Város Településfejlesztési Koncepciója 2021

Villány Településképi Arculati Kézikönyv 2017

Villány Örökségvédelmi Kataszter

Villány Jövője című fejlesztési dokumentum 2030

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Villány a Siklósi kistérség városa. A térség társadalmi-gazdasági szempontból elmaradottnak, vidékfejlesztési szempontból támogatandónak minősül. A kistérség vonzerői és kialakított kínálata folytán Baranya legfontosabb fogadó övezetei közé tartozik.

A település helyi esélyegyenlőségi programjának elkészítésekor támaszkodtunk az alábbi térségi, társulási dokumentumokban ismertetett adatokra, helyzetelemzésekre és intézkedési tervekre:

- A Villányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Program 2021

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program adattábláinak elkészítéséhez elsősorban a TEIR adatbázist és a népszámlálási adatokat vettük alapul.
Az adatbázisok használata mellett az önkormányzat hivatalának köztisztviselői, a vezető óvónő, a főzőkonyha vezetője, az általános iskola igazgatója és a védőnő szolgáltatott adatot, illetve mindemellett helyi adatgyűjtést alkalmaztunk.
Ahol nem találtunk adatot, ott egységesen a n.a. (nincs adat) rövidítést alkalmaztuk. Ahol az adatok számossága kicsi, karakterisztikus tendencia nem állapítható meg.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A villányi lakosok jövedelmi és vagyoni helyzetét megalapozza és meghatározza a szőlőművelés és a borkészítés évszázados hagyománya. A borkészítéshez szorosan kapcsolódik a borturizmus, melyből szintén sok család él. A magánszálláshelyek vendéglátóinak száma 73 fő és férőhelyeik száma 575. A kereskedelmi szálláshelyek egységeinek száma 26 és összesen 644 szállásférőhellyel rendelkeznek.

Villány jövedelmi és vagyoni helyzetét elemezve elmondhatjuk, hogy borvidéki központként, szőlészeti és borászati hagyományainak köszönhetően nem tartozik azon települések körébe, ahol a lakosság jelentős része mélyszegénységben él.

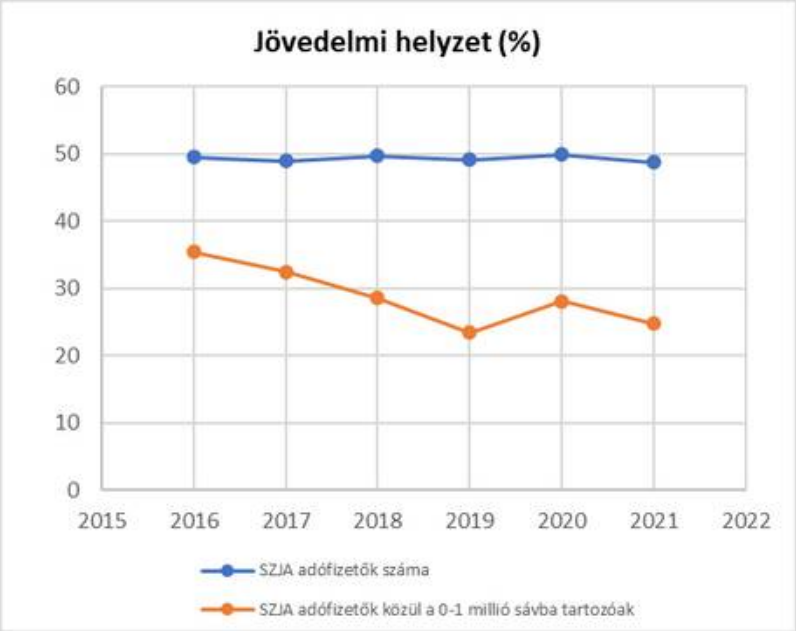
A táblázat alapján az szja fizetők száma 2016-ban 49,51 % volt, míg 2021-ben 48,71 %. Elmondható, hogy minimális csökkenés tapasztalható. Az SZJA adófizetők közül az 1 millió

forint alatt lévő adófizetők a teljes szja fizetők 35,41 %-a 2016-ban, míg 2021-ben már csak 24,77 %. Jelentős csökkenés tapasztalható az ebbe a sávba tartozóknál. Megállapítható, hogy 2021-ben 10,64 %-kal kevesebb adófizető tartozik a 0-1 millió forintos jövedelemsávba.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	49,51	35,41
2017	48,94	32,47
2018	49,63	28,56
2019	49,07	23,44
2020	49,84	28,07
2021	48,71	24,77

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	5,76	6,90	6,33%
2017	4,93	5,49	5,21%
2018	5,45	6,87	6,16%
2019	6,14	6,73	6,44%
2020	6,14	7,46	6,80%
2021	5,44	6,45	5,95%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat nem mutat teljesen hiteles képet az aktív korúak és a nyilvántartott álláskeresők egymáshoz viszonyított arányát tekintve. Ugyanis 18 éves korukig a fiatalok szinte 100 %-a nappali tagozaton tanulmányokat folytat (a felsőfokú oktatásban résztvevők tovább is), az 55-64 év közöttiek jelentős része pedig már valamilyen rendszeres pénzellátásban részesül, így ez a korosztály kevésbé jellemző a munkaerő-piacon. Másrészt vannak olyan munkanélküliek, akik nem jelennek meg a munkaügyi központ nyilvántartási rendszerében, sem a statisztikai adatok nem jegyzik őket, sem pedig munkaügyi központtal való együttműködéshez kötött ellátásokban nem részesülhetnek. Gyakran a legkiszolgáltatottabbak nem kerülnek fókuszba.
Adatok hiányában a munkanélküliség aránya nem a gazdaságilag aktív népesség/nyilvántartott álláskeresők száma alapján került megállapításra, hanem a teljes 15-64 év közötti állandó népesség képezte az arányszám megállapításának alapját.
Villányban a nyilvántartott álláskeresők aktív korú lakossághoz viszonyított aránya mindenféle tendencia nélkül 7% és 9% között mozgott az elmúlt 5 évben. A nemenkénti bontást vizsgálva ugyanezt a megállapítást tehetjük.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

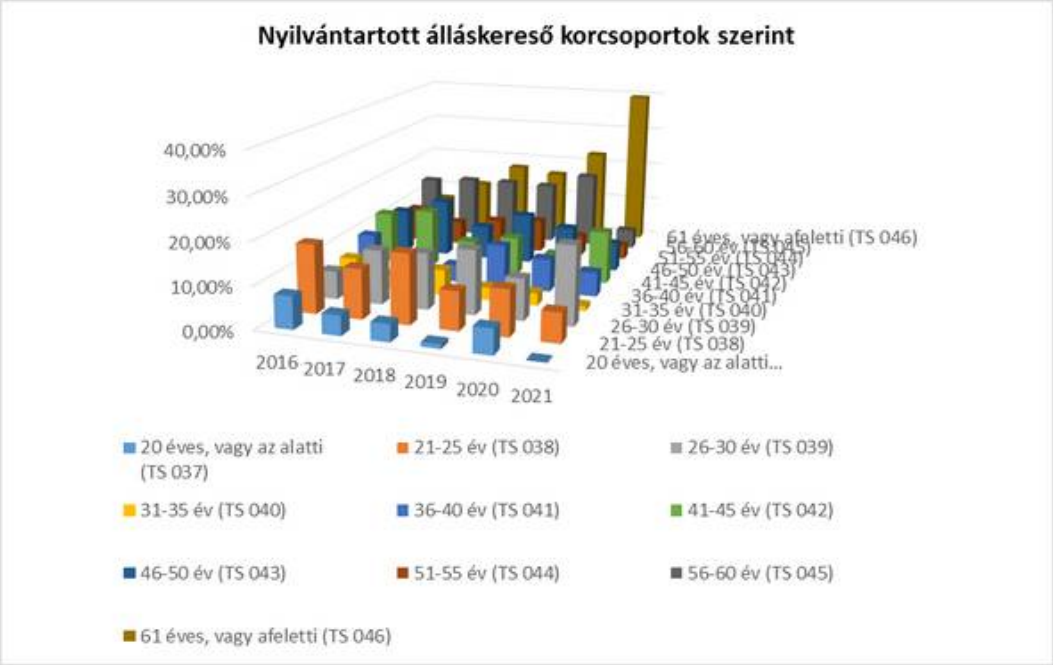
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	**104**	**85**	**97**	**98**	**101**	**86**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	8,00	4,00	4,00	1,00	6,00	0,00
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	%	7,69%	4,71%	4,12%	1,02%	5,94%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	17,00	10,00	16,00	9,00	11,00	6,00
21-25 év (TS 038)	%	16,35%	11,76%	16,49%	9,18%	10,89%	6,98%
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	11,00	13,00	15,00	10,00	16,00
26-30 év (TS 039)	%	6,73%	12,94%	13,40%	15,31%	9,90%	18,60%
31-35 év (TS 040)	Fő	7,00	3,00	6,00	3,00	3,00	1,00
31-35 év (TS 040)	%	6,73%	3,53%	6,19%	3,06%	2,97%	1,16%
36-40 év (TS 041)	Fő	10,00	5,00	4,00	10,00	8,00	5,00
36-40 év (TS 041)	%	9,62%	5,88%	4,12%	10,20%	7,92%	5,81%
41-45 év (TS 042)	Fő	13,00	12,00	7,00	9,00	6,00	11,00
41-45 év (TS 042)	%	12,50%	14,12%	7,22%	9,18%	5,94%	12,79%
46-50 év (TS 043)	Fő	11,00	12,00	8,00	12,00	10,00	6,00
46-50 év (TS 043)	%	10,58%	14,12%	8,25%	12,24%	9,90%	6,98%
51-55 év (TS 044)	Fő	9,00	5,00	7,00	8,00	5,00	3,00
51-55 év (TS 044)	%	8,65%	5,88%	7,22%	8,16%	4,95%	3,49%
56-60 év (TS 045)	Fő	15,00	13,00	15,00	15,00	19,00	4,00
56-60 év (TS 045)	%	14,42%	15,29%	15,46%	15,31%	18,81%	4,65%
61 éves, vagy a feletti (TS 046)	Fő	7,00	10,00	17,00	16,00	23,00	34,00
61 éves, vagy a feletti (TS 046)	%	6,73%	11,76%	17,53%	16,33%	22,77%	39,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Villányban a munkanélküliek korcsoportok szerinti megoszlása kiegyenlített képet mutat, minden korcsoportban találhatók nyilvántartott álláskeresők a 61 év feletti korosztály kivételével.

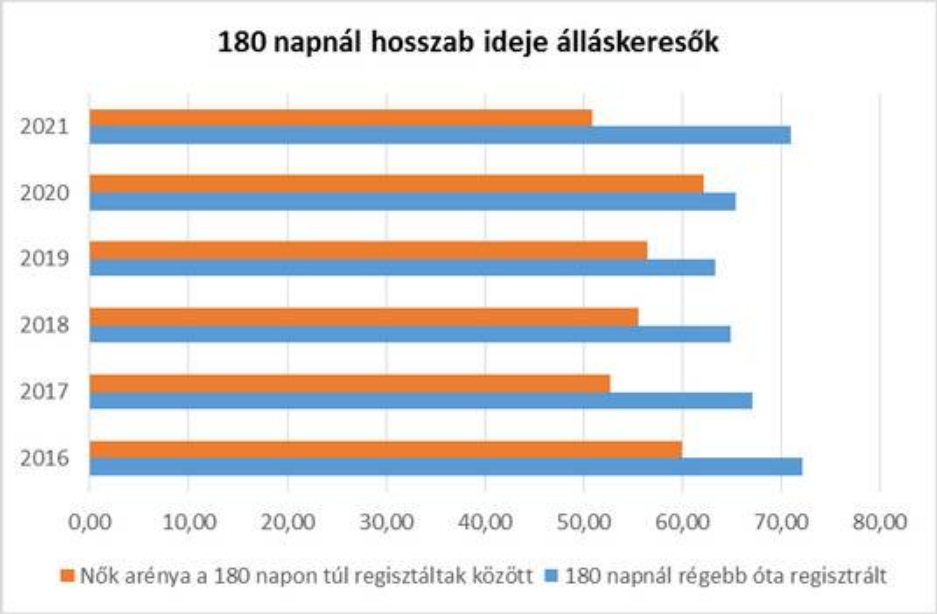
Általánosságban megfigyelhetjük, hogy a munkanélküliek száma 2016-ról 2017-re enyhe csökkenés, majd 2018. és 2020. emelkedett 2021 év az enyhe csökkenés éve volt. Azonban a munkanélküliek számának csökkenése nem érzékelhető a 20 évesnél fiatalabbak (felsőfokú végzettséggel nem rendelkező pályakezdők) és az 51-55 év közöttiek korosztályában.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2016	72,12	60,00
2017	67,06	52,63
2018	64,95	55,56
2019	63,27	56,45
2020	65,35	62,12
2021	70,93	50,82

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált állástalanokat tekintjük tartós munkanélkülinek. Azért fontos mutatószám, mert minél régebben munkanélküli valaki, annál nehezebbé válik a munkaerő-piacra történő visszatérése. Fennáll a segélyre történő berendezkedés, illetve a „feketemunka” vállalás veszélye.

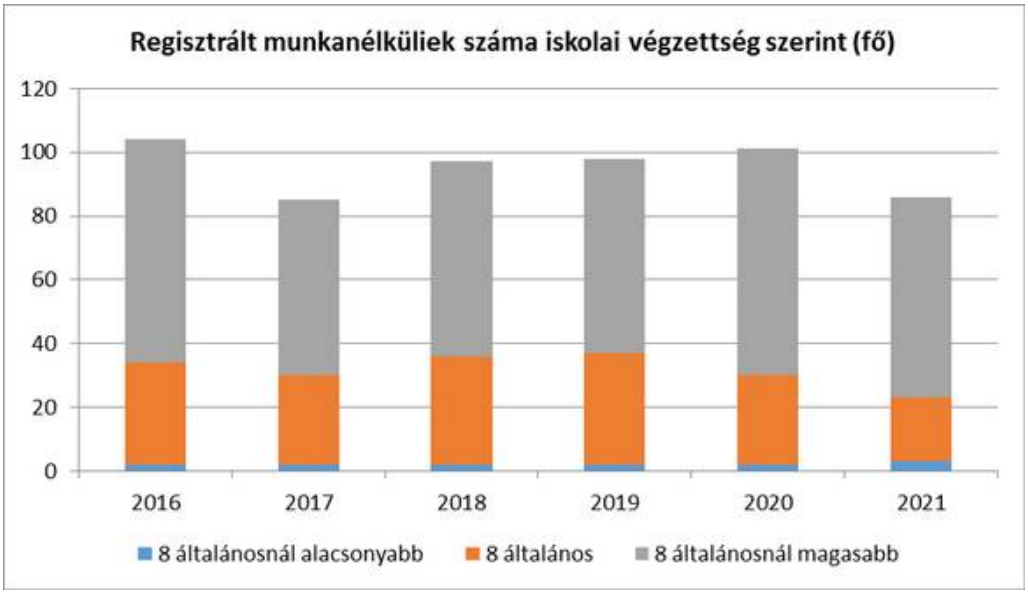
Az adatsorból megállapítható, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek – azaz a tartós munkanélküliek – aránya az összes nyilvántartott álláskeresőhöz viszonyítva 63-72% közötti értéket mutat.
A nemenkénti arányokat vizsgálva megfigyelhetjük, hogy a nők körében évről-évre 5-10%-al nagyobb volt a tartós munkanélküliek aránya, mint a férfiaknál.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	104	2	1,92%	32	30,77%	70	67,31%
2017	85	2	2,35%	28	32,94%	55	64,71%
2018	97	2	2,06%	34	35,05%	61	62,89%
2019	98	2	2,04%	35	35,71%	61	62,24%
2020	101	2	1,98%	28	27,72%	71	70,30%
2021	86	3	3,49%	20	23,26%	63	73,26%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők 1-3,5%-a nem rendelkezik alapfokú képzettséggel sem, gyakorlati tapasztalatok szerint ők elsősorban az idősebb korosztály képviselőiből kerülnek ki. Azonban magas, 30-34%-os a 8 általános iskolai végzettségű állástalanok száma, a szakképzettség hiánya pedig komoly gátja elhelyezkedésüknek.
Általános iskolai felnőttoktatás nem elérhető Villányban. Legközelebb csak a megyeszékhelyen, Pécsett nyílik lehetőség az általános iskola befejezésére. Általános iskolát felnőttoktatásban befejező villányi lakos 2016-tól 2021-ig nem volt.

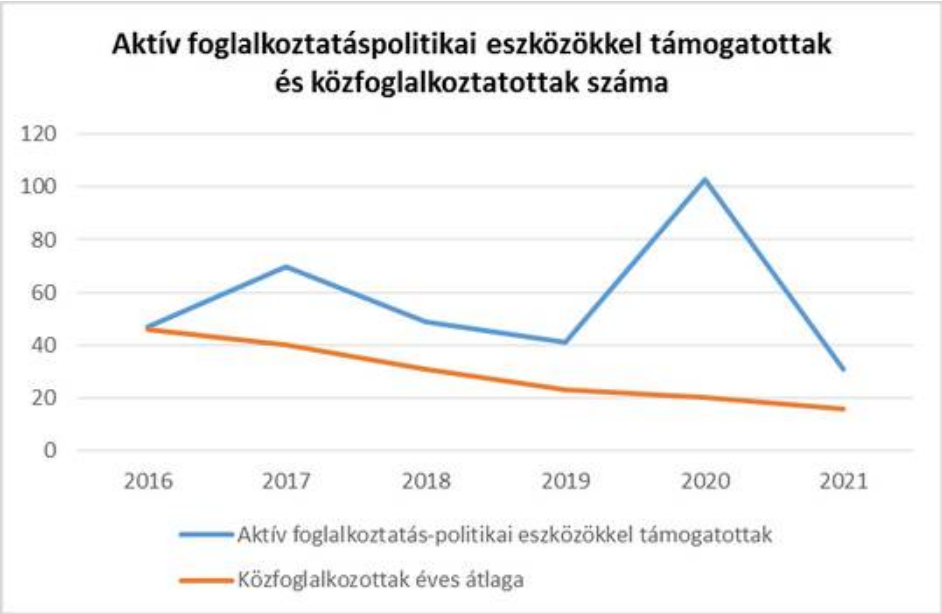
Középfokú felnőttoktatás (érettségire felkészítés) elérhető Villányban. E lehetőséggel élve 2016-ban 40-en, 2021-ben 37-en tettek eredményesen érettségi vizsgát.
Az állami foglalkoztatási szerv (munkaügyi központ) a korábbi években folyamatosan szervezett álláskeresők számára OKJ-s képesítést nyújtó képzéseket (pl: ápolási asszisztens, szociális gondozó-ápoló, pincér, targoncavezető, villanyszerelő, vendéglátó eladó, pénzügyi-számviteli ügyintéző, irodai asszisztens, pincér, szerkezetlakatos, élelmiszer-vegyiárú eladó-pénztáros stb.).

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	47	46
2017	70	40
2018	49	31
2019	41	23
2020	103	20
2021	31	16

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Villány Város Önkormányzata évről-évre közfoglalkoztatottat alkalmaz a városüzemeltetés során felmerülő feladatok meghatározott részének ellátására.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A helyi munkalehetőségek vizsgálata érdekében a táblázatot áttekintve megállapíthatjuk, hogy a regisztrált gazdasági szervezetek száma 2016- 2021-ig 664-ről 737-re emelkedett. A gazdasági szervezetek számának emelkedésével egyenes arányban növekedett a kivetett és befizetett helyi iparűzési adó mértéke is. Az adó mértékében visszaesést csak 2021-ben tapasztaltunk.

A településen működő foglalkoztatási programok a helyi közmunka programok. A foglalkoztatotti létszám ingadozása nem feltétlenül a közmunka iránti több vagy kevesebb igényt jelenti, hanem gyakran a változó jogszabályoknak köszönhető.

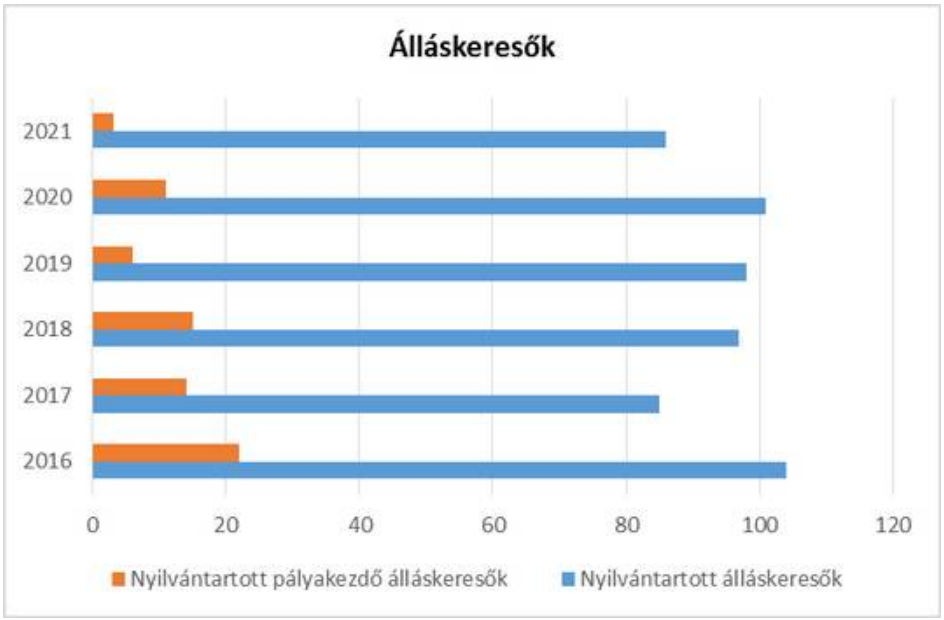
Villány Város közösségi közlekedési lehetőségei a vasút és a távolsági autóbusz. A vasút megépítése a Pécs-Mohács vasútvonal építése révén történt meg 1857-ben. Kezdetben csak szénszállítást végeztek, a személyszállítást csak 1859-ben indult meg. Baranya déli területei felé 1870-ben épült meg a vasút, ekkor került összeköttetésbe Villány Eszékkel. Napjainkban a villányi vasútállomáson naponta 16-18 pár szerelvény áll meg a Magyarbóly-Villány, a Pécs-Villány-Magyarbóly, a Pécs-Villány-Mohács útvonalon. Az autóbuszos közösségi közlekedést a helyközi és a távolsági viszonylat is érinti. A településről busszal átszállás nélkül elérhető Budapest, Pécs, Székesfehérvár, Szekszárd, Szigetvár, Bóly, valamint a kistérség városai és községei is.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	104	22
2017	85	14
2018	97	15
2019	98	6
2020	101	11
2021	86	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A villányi pályakezdő állástalanok a lakosság 18-29 éves korosztályának csökkenését mutatják az adatok, de olyan csekély számokról van szó, melyekből karakteres tendencia nem állapítható meg.

Elsősorban a fiatalokra fókuszáló, speciálisan a pályakezdők munkába lépését segítő programok nincsenek a térségben, azonban több foglalkoztatási program foglalkozik az aktív korúak munkaerő-piaci helyzetével, esélyeik javításával, képzésével mely programokban a pályakezdők is részt vehetnek. E programokat az f) pontban részletezzük.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium évtizedek óta végez középfokú felnőttképzést a településen és vonzáskörzetében élők számára. A szakiskola érettségi bizonyítványt adó, levelező gimnáziumi oktatást és szőlész-borász technikusi szakképesítést nyújtó képzéseket szervez.

A Siklósi Kistérségben több olyan szervezet, program és szolgáltatás működik, amely segíti, támogatja az aktív korúak elhelyezkedését a munkaerő piacon.

1. A Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Siklósi Kirendeltségének munkatársai tanácsadással segítik a velük együttműködő regisztrált munkanélkülieket. A munkaügyi központ a korábbi években folyamatosan szervezett OKJ-s képesítést nyújtó képzéseket.

2. Foglalkoztatási Paktum

A TÁMOP forrásból finanszírozott 2013-ban a Siklósi Többcélú Kistérségi Társulás és az Új esély Közhasznú Egyesület konzorciumában megvalósított 32 hónapos program, mely a mélyszegénységben élők integrációját tűzte ki célul. A Létérdek című programban a siklósi járás 20 települése vett részt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat által fenntartott intézmények munkatársainak kiválasztásánál mindig szempont, hogy az intézmény lehetőleg helyi munkaerőt alkalmazzon. Azonban a képesítési követelmények gyakran lehetetlenné teszik a helyiek alkalmazását, még inkább a helyi mélyszegénységben élő, illetve roma lakosok foglalkoztatását.
Az intézményekben foglalkoztatott mélyszegénységben élők számának meghatározása nehéz feladat, hiszen aki már munkahellyel rendelkezik, nem tekinthető mélyszegénységben élőnek.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzati foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható, sőt leginkább a legrászorultabb, segélyben részesülő aktív korúakat köteles alkalmazni közfoglalkoztatásban. A nyílt munkaerő-piacon történő alkalmazás során a településen hátrányos megkülönböztetést nem tapasztaltunk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

Könyvtár szervezésében több alkalommal is voltak tanfolyamok „Első lépések a digitális világban” IKER1.,IKER2.,” idősebb korosztály számára, ahol informatikai alap tudást sajátíthattak el. Településen a könyvtárban kialakított informatikai szobában elhelyezett számítógépeket használhatja a lakosság.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	104	6,37%	10	9,62%
2017	85	5,31%	14	16,47%
2018	97	6,26%	16	16,49%
2019	98	6,67%	25	25,51%
2020	101	7,05%	32	31,68%
2021	86	6,20%	33	38,37%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

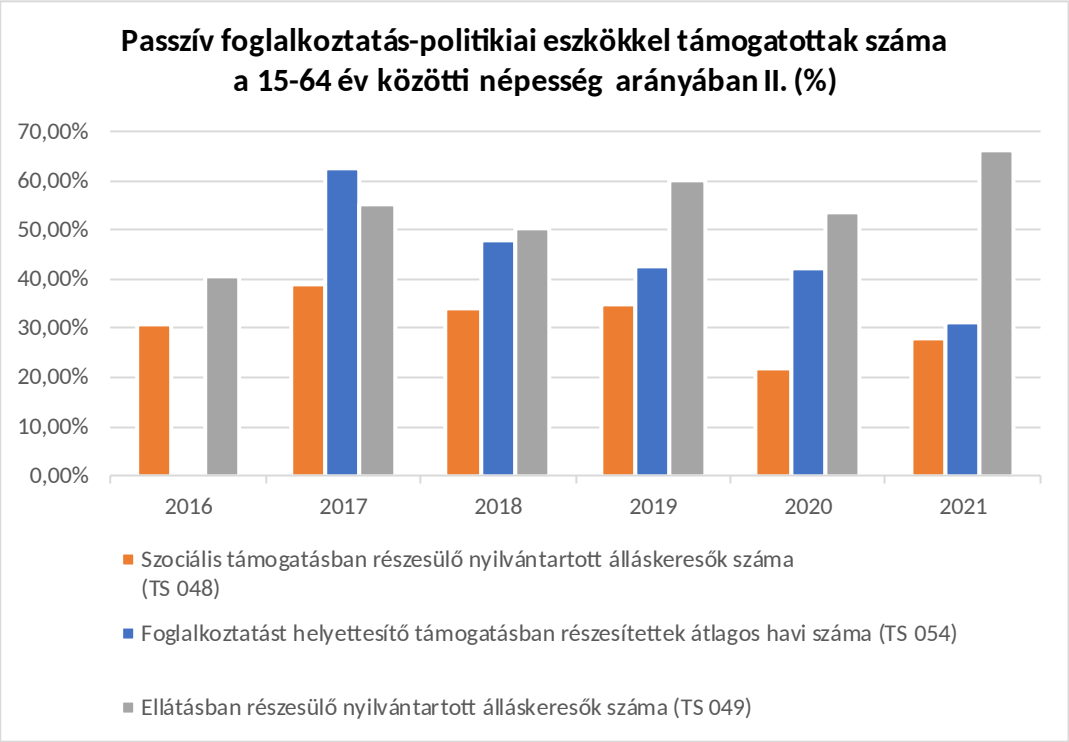

A nyilvántartott álláskeresők közül az álláskeresési járadékra jogosultak száma a vizsgált időszakban 10-ről 33-ra nőt.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	32	30,77%	n.a.	-	42	40,38%
2017	33	38,82%	53	62,71%	47	55,29%
2018	33	34,02%	47	48,02%	49	50,52%
2019	34	34,69%	42	42,73%	59	60,20%
2020	22	21,78%	43	42,08%	54	53,47%
2021	24	27,91%	27	31,20%	57	66,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Villányban a 2016-tól 2021-ig terjedő időszakban a rendszeres szociális segélyben részesülők aktív korúakhoz viszonyított aránya 2,06%-ról 1,93%-ra, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban, rendelkezésre állási támogatásban) részesülők munkanélküliekhez viszonyított aránya 1,65%-ról 6,28%-ra emelkedett.
2017-ben a rendszeres szociális segélyben részesülők száma minimálisan csökkent, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma pedig közel háromszorosára emelkedett .
Településünkön nem volt olyan foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, aki a 30 munkában töltött napot nem tudta igazolni. Helyi önkormányzati rendelet alapján támogatás megvonására nem került sor.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	5
2018	5
2019	6
2020	6
2021	6

Forrás: TeIR, KSH

Adattáblázat: Eü. károsodási és gyf. támogatában részesülők

Év	Eü. károsodási és gyf. támogatában részesülők
2016	n.a.
2017	5
2018	5,48
2019	6
2020	6
2021	6

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

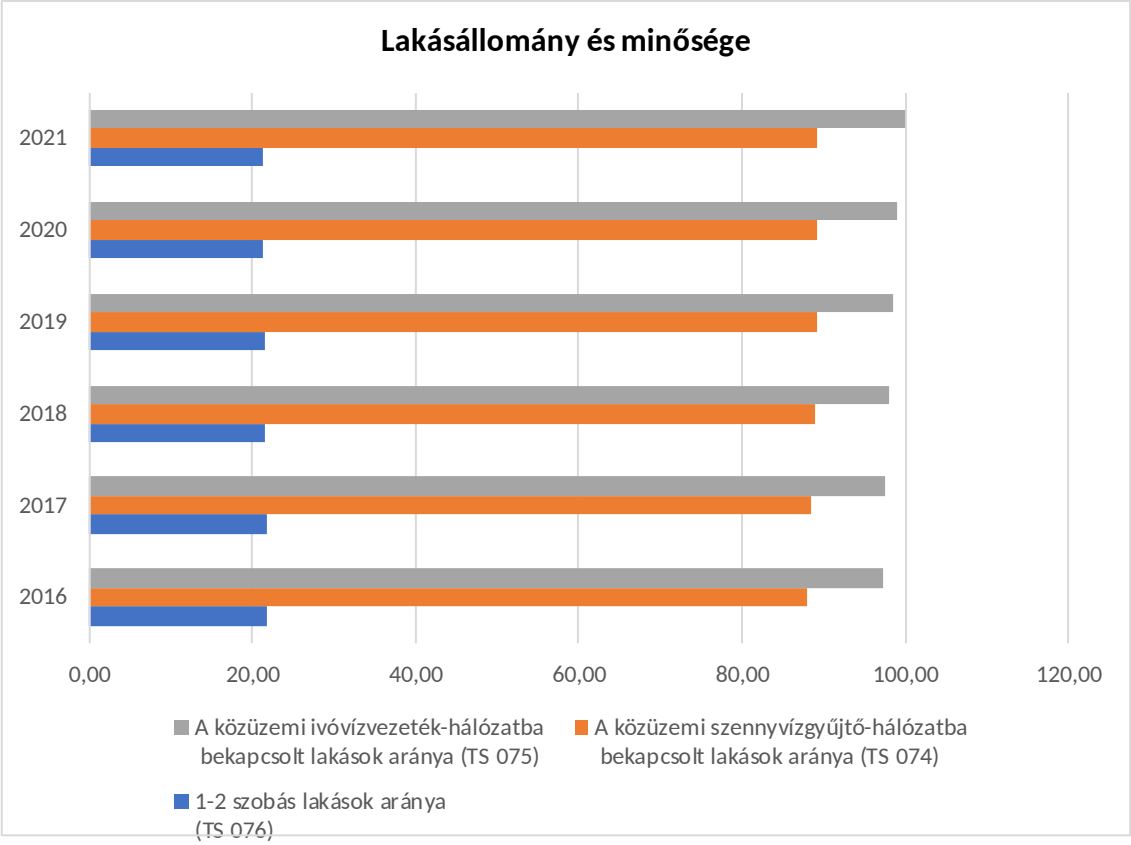
Villány városára a kisvárosias, kertvárosias, falusias hangulat a jellemző. A városban mind a zártsorú beépítésű, mind a családi házas jellegű építési módok megtalálhatók. A lakóépületek több mint a felének életkora meghaladja az 50 évet, így a lakóterületeken a folyamatos megújítás jelenti az egyik legfontosabb célt.
Villányban 2021-es adatok alapján 981 lakás található, melyből egy önkormányzati szolgálati lakás és 3 szociális bérlakás. Az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma felmérésünk szerint 32, melyből 26 a pincéből átalakított egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya a virágosi városrészben jelentősen magasabb, mint a központi városrészben.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	**Lakásállomány (db)** (TS 073)	**Épített lakások száma** (TSv 077)	**Épített lakások száma 1000 lakásra** (TS 078)	**1-2 szobás lakások aránya** (TS 076)	**A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 074)	**A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 075)
	db	**db**	**db**	**%**	**%**	**%**
2016	978	2	2,04	21,78	87,93	97,24
2017	979	1	1,02	21,76	88,36	97,55

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
2018	977	1	1,02	21,60	88,84	98,06
2019	978	2	2,04	21,47	89,16	98,47
2020	981	3	3,06	21,41	89,09	99,08
2021	981	1	1,02	21,41	89,30	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában egy szolgálati lakás van.

b) szociális lakhatás

A város egy szociális bérlakás tulajdonosa a Baross Gábor u. 8. szám alatti közös udvarban.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A Kossuth telepen és a virágosi pincesoron összesen 26 pincéből átalakított lakásban élnek alacsony státuszú (aktív korú, legfeljebb 8 általános iskolai végzettségű, rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező) lakosok elégtelen lakhatási körülmények között.

A településen élő hajléktalanok száma 2 fő.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatást segítő pénzbeli támogatásokról a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény rendelkezik. A lakásfenntartási támogatás és adósságcsökkentési támogatás anyagi segítséget nyújt az arra rászoruló családok számára lakással kapcsolatos kiadásaik mérséklésére, lakáskörülményeik javítására. Villány Város Önkormányzata helyi rendeletében nem szabályozta az adósságcsökkentési támogatás szabályait, így e támogatási forma nem működik a településen.

Megfigyelhető, hogy a vizsgált időszakban a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma növekvő tendenciát mutat. Ez főként annak köszönhető, hogy 2011-ben a jogosultsági feltételekben jelentős változás (jövedelemhatár kitolása) következett be.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	184	76
2018	167	57
2019	148	70
2020	130	303
2021	121	791

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A mindennapi életben szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy Villányban is nagy probléma az eladósodottság. Ezen családok nagy többsége ma is lakásában él, melyen tekintélyes tartozást halmozott fel, különböző jogi, pénzügyi helyzetekben bíznak. Szintén jelentős volt az elmúlt években az új gépkocsik hitelre, sokszor deviza alapú hitelre történő vásárlása. Sok családnak kellett azóta megválnia az autójától, többük ma is fizeti a felvett hitelt, de a gépkocsi már nem az ő tulajdona. Adósságcsökkentési támogatás a városban nincs.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületi lakásállomány nincs a városban.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A Központi Statisztikai Hivatal 2001-es népszámlálási adatai szerint Villány városnak nincs sem szegregátum,a, sem szegregációval veszélyeztetett területe. (Az adatokat szolgáltatta: Dobány Zoltán-KSH, 2018.04.26. 13:40)

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Nem releváns.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya:

Nem releváns.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

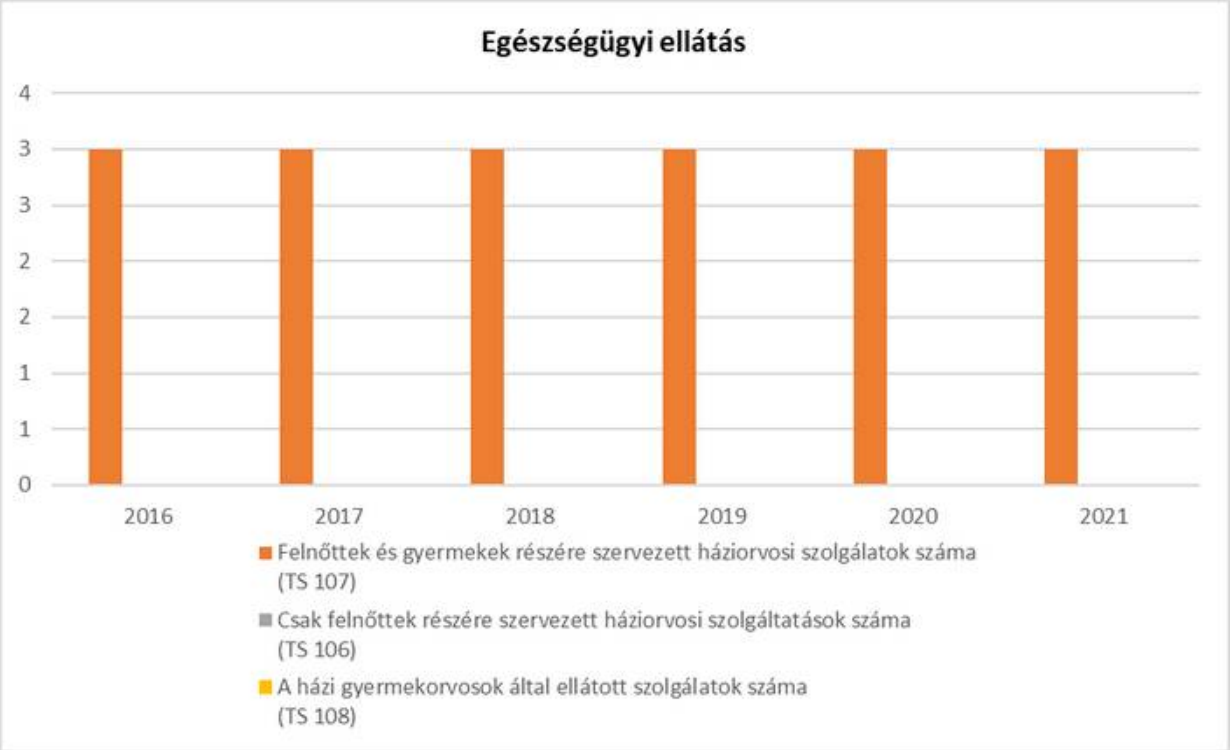
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település és a csatolt falvak – Kisjakabfalva, Márok, Villánykövesd, Ivánbattyán, Palkonya – három háziorvosi körzetbe tagolódnak. Háziorvosaink: Dr. Zeitvogel Teréz, Dr. Pataki Rozália és Dr. Váczi Zsolt. Gyermekorvos a településen nincs, a háziorvosok vegyes háziorvosi körzetben látják el a gyermek és a felnőtt lakosságot. A szülők egy része gyermekeit pécsi, mohácsi és főként siklósi gyermekorvosok rendeléseire viszik. Létszámuk az összlakosságszámhoz képest nem jelentős. E szülők orvosválasztásában elsősorban nem az anyagi helyzet dominál, hanem a személyes szimpátia.
A háziorvosi ügyelet ellátása Siklóson, a fogorvosi ügyelet ellátása Villányban történik. A gyermekek fogszabályzás Pécsett, a Dózsa Gy.u.33. szám alatt történik. Ellátó szakorvos Dr. Schärtl Mária. A villányi gyermekeket hétfő, szerda, péntek 8-17 óráig, kedden 13-17 óráig és csütörtökön 13-15 óráig várják. Időpont egyezetetés szükséges.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	3	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	3	0	0	1	57	5,56
2018	3	0	0	1	51	5,25
2019	3	0	0	1	46	2,57
2020	3	0	0	1	62	3,83
2021	3	0	0	0	35	4,66

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Adattáblázat: Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)
2016	3	0	0
2017	3	0	0
2018	3	0	0
2019	3	0	0
2020	3	0	0
2021	3	0	0

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímet kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

Villányban a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az állandó lakosok számához viszonyítva 2% és 4% közötti értéket mutat. A közgyógyellátásra jogosultak száma nagyfokú csökkenést mutat. 2020-ig nem mutat nagy eltérést, viszont 2021-ben az előző évekhez képest nagymértékű csökkenés tapasztalható.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

Villányban a vizsgált időszakban 8-12 tartósan gondozásra szoruló lakos hozzátartozója részesült ápolási díjban.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenciós és szűrőprogramok országos bevezetését jelenleg tervbe vette a Kormány.
A koragyermekkori kötelező szűrések a védőnői ellátás keretén belül valósulnak meg. A védőnői szolgálat szintén helyben van, 2 védőnő látja el Villányt, Kisjakabfalvát, Villánykövesdet, Márokot és Ivánbattyánt.
A településünkön működik fogorvos, rendelője a kor igényeinek megfelelő, egyben akadálymentesített is. Heti 3 napon délelőtt és 2 napon délután rendel, így mindenki számára elérhető.
Általános orvosi szűrővizsgálatokra mind a háziorvosi rendelésen, mind az évente 1-2 alkalommal megrendezett egészségnapon van lehetőség.
Amennyiben szakorvos által elvégzendő szűrésre van szükség, a település lakói Siklósra utaznak a vizsgálatok elvégeztetése érdekében. Gyerek szakorvoshoz egy hónapban 1 alkalommal fordulhatnak a villányi lakosok.
Az iskolai ellátást Dr. Zeitvogel Terézia és Dr. Pataki Rozália háziorvosaink végzik, a kötelező, kétévente előírt szűrések megtörténnek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz a felnőttek a vonzáskörzetben Siklós juthatnak hozzá. Itt a Siklósi Kórház Nonprofit Kft. által működtetett rehabilitációs osztályon 1 hónapig ingyenes ellátásként vehetik igénybe a rászorultak a rehabilitációt. Emellett környékünkön a harkányi gyógyfürdőkórház kínál rehabilitációs ellátásokat.
A háziorvos az arra rászorultak részére 14 napra térítésmentesen előírhatja az otthoni szakápolás /kötözés, gyógytorna stb./ ellátást.

Gyermekkorúak fejlesztése az oktatási-nevelési intézményekben (iskola-óvoda) megoldott.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés keretein belül étkező gyermekek, felnőttek, szociális és gyermekvédelmi ellátásban részesülők számára egyaránt fontos, hogy az általuk elfogyasztott ételek megfelelő minőségben és mennyiségben kerüljenek az asztalra.
A közétkeztetést 6 település (Villány, Ivánbattyán, Kisjakabfalva, Márok, Palkonya, Villánykövesd) által társulásban fenntartott villányi Csillagvölgy étterem intézményegység látja el. Az egészséges, minőségi étkeztetést nagyban támogatta a felújítás, melynek köszönhetően az intézmény épülete és konyhája európai színvonalúvá vált.

Az étrendek összeállításánál alapvető szempont, hogy az adott korcsoport számára javasolt energia, fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi anyag és élelmi rost bevitel teljesítése. További szempont, hogy az étrend összeállítása során az egészségmegőrző és betegségmegelőző

táplálkozás szemléletének érvényesülése, a változatosság, az idényszerűség és a korszerűség, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen sportegyesület működik. A Sportcentrumban 2012-ben új öltözőt és teniszpályát adtak át. Nagy múlttal rendelkezik a labdarúgó szakosztály felnőtt-, ifi- és serdülő korosztályos csapata. Kézilabda szakosztályunk is közkedvelt a villányiak körében. A tenisz szakosztály hosszú éveken keresztül sikeresen működött, azonban a pálya alkalmatlanná vált, de több mint 10 év után ismét birtokba vehette a lakosság az új pályát.
A nők részére különböző tornaformák (zumba, kangoo, prima-torna, asszonytorna) adnak lehetőséget a heti rendszeres mozgásra. 2022-ben átadásra került a pumpa pálya, illetve 2023-ban pedig a Villány-Villánykövesdet összekötő kerékpárút, melyek szintén a rendszeres mozgásra adnak lehetőséget nem szabályozott keretek között. A sportpályán kerékpárkölcsönző került kialakításra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások közül a település lakói számára igénybe vehető az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a családsegítés, mely szolgáltatásokhoz – rászorultsága esetén – minden villányi lakos egyenlő eséllyel juthat hozzá.
A személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátások közül a Siklósi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott bentlakásos intézmény ellátása vehető igénybe

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Villány több olyan programot szervezett, ahol függőségek megelőzéséről pl. Dr. Zacher Gábor toxikológus-főorvos tartott előadást. Ön szerveződésben pedig az Anonim alkoholisták tartanak heti szintén egy alkalommal összejövetelt, mely Villányban 11 éve működik. Tagjaik olyan emberek, akik elvonón voltak s erősítik egymást abba, hogy ne essenek vissza, illetve párhuzamosan működik Al-Anon családi csoport, ahol a családtagok is összejönnek külön, átbeszélik hogyan tudják segíteni valamikor függő családtagjaikat. Villányban 6 éve működik a csoport. Mindkettő világszervezet.

Anoním alkoholisták: olyan férfiak és nők közössége, akik megosztják egymással tapasztalataikat, erejüket és azon reményüket, hogy megoldhatják közös problémájukat, valamint segíthetnek másoknak az alkoholizmusból a józanság útjára lépni. A közösséghez való tartozásnak egyetlen feltétele az ivással való felhagyás vágya.

Al-Anon családi csoport: alkoholisták olyan barátainak és hozzátartozóinak közössége, akik megosztják egymással tapasztalataikat, erejüket és reményüket, hogy megoldják közös problémáikat.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtása során nem fordult elő Villányban.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül pozitív diszkriminációról nincs tudomásunk, aki rászorul az ellátásokra, egyenlő eséllyel veheti igénybe más jogosultakkal.

Villányba népkonyha nem működött így ételkiosztás sem volt.

3.6.2. Népkonyha

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

Adattáblázat: Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Villány nagy múlttal rendelkezik közösségi élet szempontjából.

2022-ben ünnepelte megalakulásának 35 éves évfordulóját a Nyugdíjas Klub, akik rendszeresen összejönnek. Évente közös kirándulásokat, testvér klubjaikkal farsangi mulatságokat és egyéb rendezvényeket szerveznek, melyet az önkormányzat támogat. Hetente egyszer, kétszer tartanak a nyugdíjasoknak tornát, illetve 2023-ban alakult a „Kopogó Cipő” senior tánccsoport. Minden héten kedden tartanak táncórákat és fellépéseket is vállalnak.

A Villányért Közalapítvány a kilencvenes évek elején alakult és minden olyan fejlesztést, kulturális programot támogat, ami Villány életében jelentős.

Minden kulturális egyesületnek otthont ad a Művelődési Ház és Könyvtár, mely teljes nyitva tartással működik, és napi szinten állnak az ott dolgozók a lakosság rendelkezésre. 2021-ben a Zöldváros projekt keretén felújításra került sor a könyvtárban, ami Európa szintűnek mondható.

Villány életében a közösségi szabadtéri programoknak is nagy múltja van. 2012 év végén egy színvonalas Rendezvényteret sikerült átadni elnyert uniós pályázat segítségével. Nyáron havonta kerül megrendezésre a „Ha péntek, akkor Villány" elnevezésű, nagy sikerű rendezvényünk, valamint a júliusban a Rozé Fesztivál, Sváb zenei hétvége és a legnagyobb tömeget vonzó Vörösbor Fesztivál látogatóinak száma sokszor a tíz ezer főt is meghaladja.

A nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek közötti összefogás legjobb példája Villányban a Villányi Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület, amely 1995-ben alakult a Villányi Német Önkormányzat kezdeményezésére. Az egyesület célja, hogy német őseik zene-dal-tánckincsét őrizzék, ápolják és átadják a felnövekvő nemzedéknek. Ma 63- an tevékenykednek ezen a három területen, óvodás korúaktól a nyugdíjasokig. Közel 43 általános iskolás és 14 középiskolás, 6 egyetemista korú fiatalnak nyújt lehetőséget, hogy szabadidejét értelmesen, hasznosan tölthesse. Az egyesület programjaival gyakran csatlakozik a katolikus egyházi ünnepekhez is.

A közösségi élet további fórumai a közmeghallgatás és a lakossági tájékoztatók, melyre a téma érdekességétől, érintettségüktől függően nagyon változatos létszámban jönnek el az emberek.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
2	igen	7 821	2

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktusok a települést nem jellemzik. Villányban békésen élnek együtt a hazai nemzetiségek tagjai és az itt letelepedő külföldi állampolgárok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Adományozás a Családsegítő Szolgálat szervezésében zajlik, segítségükkel elsősorban ruha-, játék-, élelmiszeradományok begyűjtésére és szétosztására kerül sor.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Lakosság összetételében német, szerb, valamint roma nemzetiségűek is vannak. Nagyobb számban német. Szerb és roma önkormányzat nincs. 2021-ben kialakított állandó kiállításon elsősorban német nemzetiség múltja tekinthető meg. Szerb lakosok száma már nagyon alacsony, de fenntartják több évszázados templomukat, ahol betekintést nyerhetnek a turisták is.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Anonim alkoholisták csoportja már több éve működik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A javuló munkanélküliségi ráta ellenére jelen van a munkanélküliség, akik nem képesek elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon, vagy nem képesek helyt állni.	Közfoglalkoztatás fenntartása
A szegénységben élő családok támogatása (szociális célú tüzelőanyag, iskoláztatási támogatás, Bursa Hungarica stb.)	Támogatások fenntartása, bővítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 087	1 173	2260	48,10%	51,90%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			50	2,21%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	143	122	265	6,33%	5,40%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	22	46	1,06%	0,97%

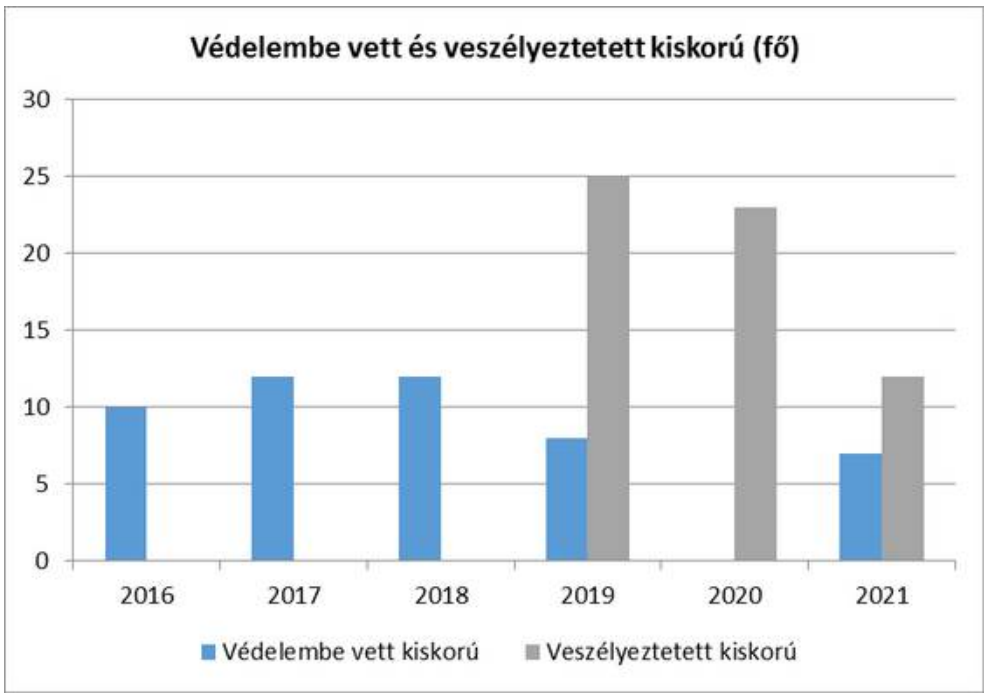
Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	10	n.a.
2017	12	n.a.
2018	12	n.a.
2019	8	25
2020	0	23
2021	7	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat értelmezése előtt szükséges áttekinteni néhány alapfogalmat:

Veszélyeztetett gyermek: magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, akadályozza. A veszélyeztetettség állapotát a gyermekkel kapcsolatba kerülő gyermekvédelmi jelzőrendszer (óvoda, védőnő, orvos, rendőrség, bíróság stb.) tagjainak véleménye alapján gyermekjóléti szolgálat, valamint a települési jegyző határozza meg, és megteszi a kialakult helyzet megszüntetését célzó intézkedéseket.

Védelembe vétel: a gyermekvédelmi törvény (Gyvt.) által meghatározott hatósági intézkedés. A járási hivatal jegyzője védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A településen 7 gyermek volt védelembe véve 2021-ben.

Villányban a vizsgált időszakban évi 6-14 kiskorú védelembe vételére és 6-10 gyermek veszélyeztetettségének megállapítására került sor. A védelembe vett, illetve veszélyeztetett 18 év alattiak 5-6 család gyermekei.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a gyermek, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvényben kerültek meghatározásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi, vagyoni feltételei. Ennek figyelembevételével a jegyző a vizsgált időszakban a 4.1.2. számú táblázatban meghatározott számú gyermeket részesített kedvezményben.

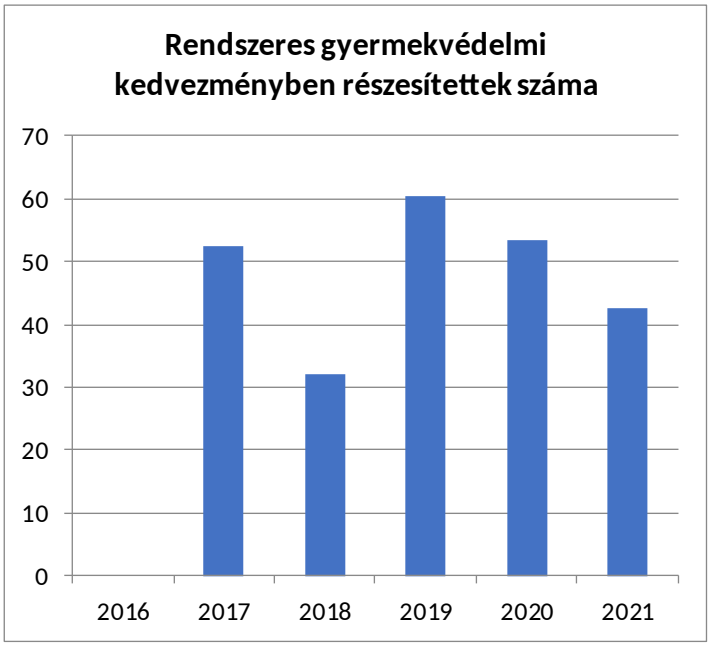
A településen élő gyermekek egészségügyi alapellátása a vegyes (felnőtt és gyermek) háziorvosi körzetben történik. A gyermekek tekintetében a szociális alapellátás megfelelő.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	53
2018	32
2019	61
2020	54
2021	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Adattáblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményezettek száma
2016	n.a.
2017	52,5
2018	32
2019	60,5
2020	53,5
2021	42,5

A fenti táblázatban felsorolt gyermekvédelmi kedvezmények, támogatások az alábbi feltételek fennállása esetében igényelhetők:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A gyermekek védelméről szóló törvény (1997. évi XXXI.tv.) alapján meghatározott jövedelmi és vagyoni helyzet alapján adható támogatási forma. A gyermekvédelmi kedvezmény feljogosít gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, ingyenes tankönyvnek, valamint természetbeni (Erzsébet utalvány) támogatásnak az igénybevételére.

A vizsgált időszakban, a jegyző Villányban 32-61 gyermeket részesített gyermekvédelmi kedvezményben. 2019-től csökkenő tendenciát mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma.

<u>Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás:</u> Ezen ellátásra jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek gyámja, amennyiben a gyermek tartására jogosult és nyugellátásban részesül.

Villányban kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítására nem került sor.

<u>Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:</u> Az ellátás részletszabályainak meghatározására a Gyer. ad felhatalmazást a települési önkormányzatoknak. A rendkívüli élethelyzetbe került családok támogatására nyújtható.

Villányban rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a vizsgált időszakban nem nyújtottak.

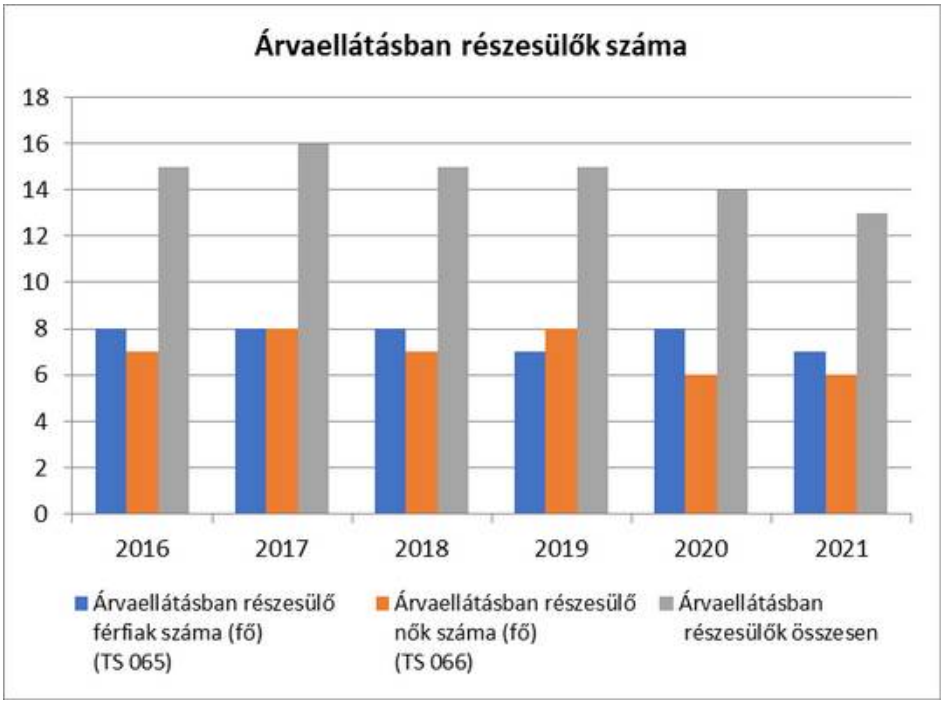
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Vizsgált időszakban árvaellátásban részesülők száma minimálisan csökkent.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	8	7	15
2017	8	8	16
2018	8	7	15
2019	7	8	15
2020	8	6	14
2021	n.a.	6	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A táblázat összegyűjtve szolgáltat adatot a természetbeni ellátásokról és az óvodáztatási támogatásról. A

kedvezményes étkeztetésben részesülők aránya évről évre növekedést mutat a változó jogszabályi háttér miatt.

A tanulók tankönyvtámogatásról a Tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény rendelkezik.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek a településen nem él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településre külföldről visszatért családok gyermekei nem sorolható hátrányos helyzetűekhez. Kint létük alatt sikerült anyagi helyzetüket stabilizálni.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Villányban szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs.

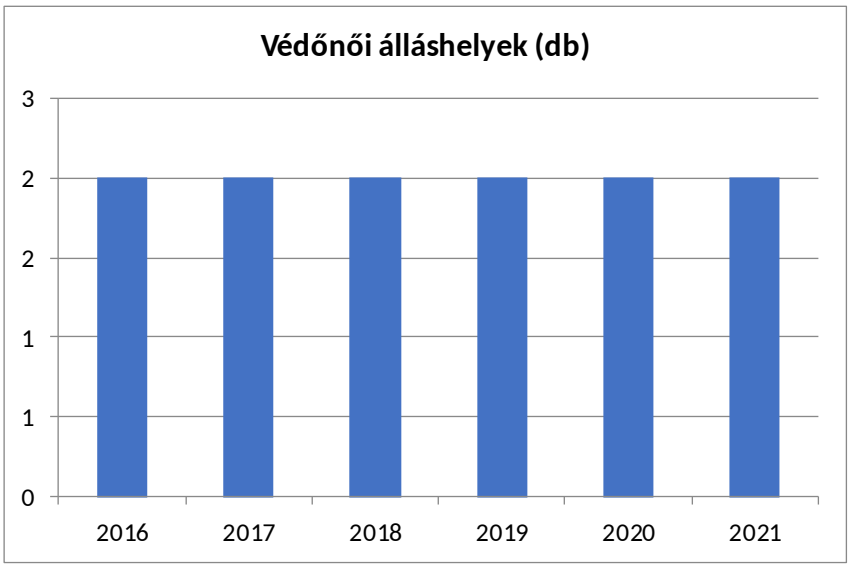
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	61	-
2017	2	68	-
2018	2	65	-
2019	2	66	-
2020	2	70	-
2021	2	65	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Adattáblázat: Védőnői álláshelyek (db)

Év	Védőnői álláshelyek
2016	2
2017	2
2018	2
2019	2
2020	2
2021	2

A védőnői hálózat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenciós ellátás.
A védőnői munka színterei:

- a tanácsadó helyiségében folyó gondozó-tanácsadó tevékenység várandós anyáknak és kisgyermekes családoknak
- családlátogatáson adott tanácsadás, elvégzett gondozás, anyai tevékenységre oktatás
- nevelési-oktatási intézményben történő szűrés, egészségnevelés

Villány a védőnői szolgálattal kapcsolatos kötelező önkormányzati feladatokat társulásban látja el. A két villányi védőnői körzetbe 6 település (Ivánbattyán, Kisjakabfalva, Márok, Palkonya, Villány, Villánykövesd) gyermekei tartoznak.
A táblázat 2 védőnő által ellátott villányi gyermekek száma (0-3 év) oszlopsora megmutatja, hogy a településen az adott években hány 0-3 éves korú gyermek tartózkodott és egyben részesült védőnői ellátásban. 2016-tólk folyamatosan növekedett a településen a 0-3 év közötti gyermekek száma, 2020-ról 2021-re viszont csökkenés figyelhető meg, de 2016-hoz (61 fő) képest a 2021-es év (65 fő) száma a vizsgált időszakban kis mértékű növekedést mutat. A védőnői álláshelyek száma a táblázatban látható, hogy 2016 és 2021 között nem változott.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	3	0	0	n.a.	n.a.
2017	3	0	0	n.a.	n.a.
2018	3	0	0	n.a.	n.a.
2019	3	0	0	n.a.	n.a.
2020	3	0	0	n.a.	n.a.
2021	3	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Adattáblázat: Orvosi ellátások

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2016	3	0	0	n.a.	n.a.
2017	3	0	0	n.a.	n.a.
2018	3	0	0	n.a.	n.a.
2019	3	0	0	n.a.	n.a.
2020	3	0	0	n.a.	n.a.
2021	3	0	0	n.a.	n.a.

A településen külön gyermekorvos nincs, vegyes háziorvosi ellátás keretében történik a gyermekek és a felnőttek ellátása is. A legközelebbi szakorvosi ellátás Siklós városában van, de sokan járnak Pécsre és Mohácsra is. A gyermek fogszabályzás Dr. Schärtl Mária (Pécs, Dózsa György u. 33) alatt érhető el a villányi gyerekek számára, hétfő, szerda, péntek 8 órától 17 óráig, kedden 13-17 óráig, és csütörtökön 13-15 óráig.

Villányban fogorvosi ellátás van, mely szintén körzetként működik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Gyógypedagógust az óvoda megbízással alkalmaz, a logopédiai ellátást a Siklósi Nevelési Tanácsadóban lehet igénybe venni.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Étkezési hozzájárulást biztosít az önkormányzat, családsegítő más egyéb tárgyakkal, ruházattal segíti a családokat, valamint nagyobb ünnepek alkalmával kis műsorral kedveskednek nekik.

A gyermekjóléti alapellátást a gyermekek védelméről szóló törvény (1997.évi XXXI.tv.) szabályozza. A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy a szociális munka eszközeivel hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

A gyermekjóléti alapellátáshoz tartozik a gyermekjóléti szolgálat, a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, családi gyermekfelügyelet) a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona). A gyermekjóléti szolgálatot a Siklósi Többcélú Kistérségi Társulás biztosítja villányi telephelyén. A szolgálat szakemberei jelzésre azonnal intézkednek.

A gyermeket érintő szociális ellátások (gyermekétkeztetés, gyermekjóléti alapellátás, családsegítés, segélyezés) mindegyike elérhető Villányban. A gyermekjóléti alapellátást, családsegítést a Siklósi Többcélú Kistérségi Társulás biztosítja villányi telephelyén. A gyermekétkeztetés az óvodában és iskolában vehetik igénybe a gyermekek. A szociális ellátásokat (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása) a Villányi Közös Önkormányzati Hivatalnál lehet kezdeményezni.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Villányban 2018-tól működik ismét bölcsőde 2021-ben 15 fő bölcsis korú kisgyerek jár.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	16	15
2020	16	14
2021	16	15

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	16	15	0	0
2020	0	0	0	0	16	14	0	0
2021	0	0	0	0	16	15	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Villányi Kikerics Óvoda legkisebb „mini” csoportja vegyes óvodai-bölcsődei csoport, ide már 2 év alatti kisgyermekeket is felvesznek. Minibölcsődénkben elutasított gyermek nem volt az elmúlt 5 évben. Villányi Óvodai Intézményfenntartó Társulás (öt teleülés a tagja: Villány, Palkonya, Villánykövesd, Ivánbattyán, Kisjakabfalva) pályázatott nyújtott be, és pozitív elbírálásban

részesült, melynek megvalósítása 2023-ban elkezdődött. A projekt keretében Villány településen egy korszerű és energiahatékony új bölcsőde építése 2 db 14-14 fős csoportszoba, gyermeköltözővel és gyermekfürdővel. 5 db parkoló kerül kialakításra. Kerékpártároló, zöldövezet, és játszóudvar kerül kiépítésre. Eszközök, fejlesztő és egyéb játékok kerülnek beszerzésre. Kamera és riasztó rendszer kerül kiépítésre.

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem rendszeréről szintén törvény (1997. évi XXXI. tv.), valamint a végrehajtására kiadott Kormányrendelet (149/1997. (IX.10.) rendelkezik. A gyermekvédelmi rendszer gyermekekhez legközelebb eső hatósági szerve 2012-ig a település jegyzője volt. A jegyző hozta azokat a hatósági intézkedéseket (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, apai elismerő nyilatkozat), amelyek a gyermekek érdekeit voltak hivatottak szolgálni. 2013-tól, a közigazgatás átszervezését követően e feladatot a járáshivatalok gyámhatóságai látják el. A gyermekvédelmi törvény (továbbiakban: Gyer.) szabályozza a gyermekvédelem minden szegmensét, meghatározza a jelzőrendszer tagjait (óvoda, iskola, védőnő, orvos, családsegítő, rendőrség, ügyészség, ifjúság-segítő, stb.) akiknek kötelessége aktívan közreműködni a gyermekek jogainak biztosításában.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a helyettes szülői ellátás – sajnos a környéken nem működik.

Gyermekek és családok átmeneti otthona a település 50 km-es körzetében Bóly, Pécs, Máriakéménd településeken található. Bóly és Pécs településeken működő otthonokba elsősorban az ellátási körzetből várják a rászorulókat, míg Máriakéméndre villányi is elhelyezhető. Sajnos a várólista mindenütt hosszú.

Problémás helyzetek megoldását segítheti még a gyermekjóléti szolgálat, a közös önkormányzati hivatal munkatársa, a családsegítő szolgálat szakembere, a jelzőrendszer tagjai (védőnő, orvos, óvoda, iskola ifjúságvédelmi felelőse). A körzetben igen jól funkcionáló, összehangolt tevékenységet végző jelzőrendszer működik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Villányban jól szervezett sportélet várja az aktív kikapcsolódásra vágyó fiatalokat. Több szakosztály korosztályonként biztosítja a gyermekek számára a sportolási lehetőséget. A település hagyományos ünnepei, programjai mind lehetőséget nyújtanak a gyermekek számára szabadidejük hasznos eltöltéséhez. Minden rendezvény külön programokkal készül a kisebbek szórakoztatására. Villányban több éve működik könyvtár, heti 40 órás nyitva tartással.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az iskolában és az óvodában megoldott, a gyermekek többsége igénybe is veszi azt. A gyerekek közül többen ingyenes étkeztetésben részesülnek, tekintettel arra, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak. Hétvégi étkeztetésre nincs igény, a családok mindegyike biztosítani tudja gyermekei számára a megfelelő étkezéshez jutást. Szünidőben nyári gyermekétkeztetést vehetnek igénybe a rászorulók. Ingyenes tankönyvben az általános iskolába járó diákok mindegyike részesül, középiskolába pedig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részesülhetnek törvényi előírás alapján.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Német nemzetiségi tánc szakkör (hátrányos helyzetű és eltérő kultúrájú gyermekek részvételével) TrachtTag (minden évben csatlakozunk), művészeti iskola (német nemzetiségi hagyományok ápolása), Komplex Alapprogram bevezetése alsó és felső tagozaton- a korai iskolaelhagyás és a hátrányos gyermekek lemorzsolódásának csökkentése céljából. Sportkörök: röplabda és szivacskézilabda bevezetése az iskolában (2-2 csoportban) DÖK-nap minden tanév májusában, osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzat minden esetben törekszik az egyenlő bánásmódra. Ezért Villány Város Önkormányzatával szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárás nem indult.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Hátránykompenzáló juttatásként megemlíthető a HHH gyermekek nyári táboroztatása, a tankönyvtámogatás, a beiskolázási támogatás, a nyári gyermekétkeztetés és a Bursa Hungarica ösztöndíj.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

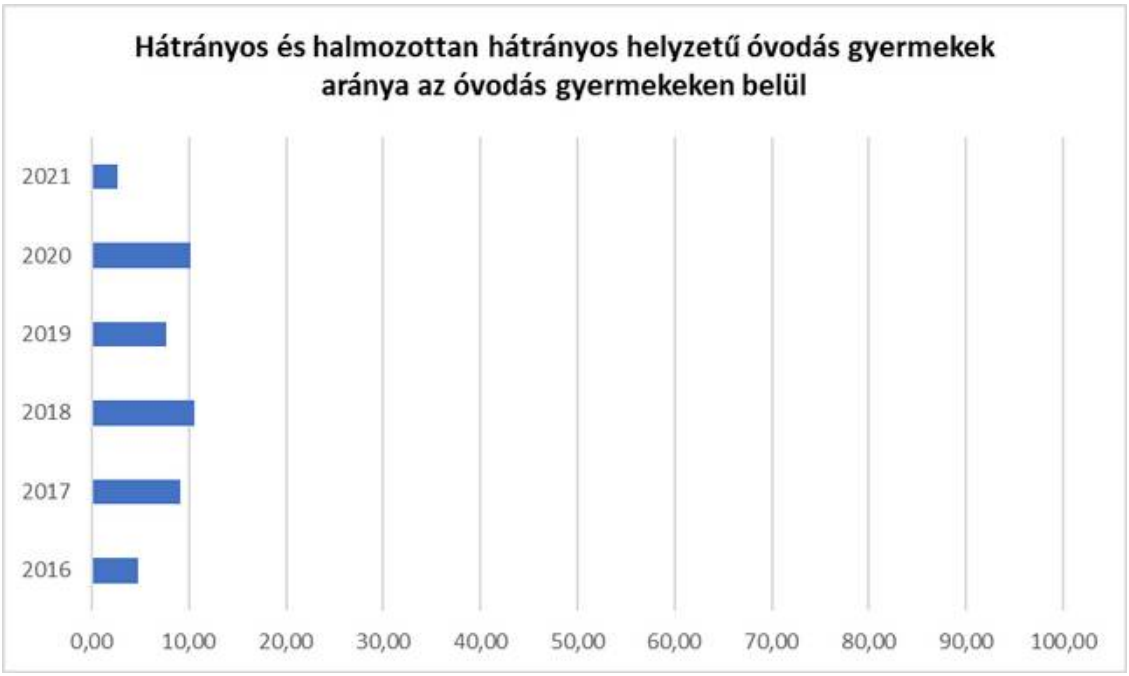
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A villányi óvodáskorú gyermekek a közös fenntartású intézménykényt működtetett Villányi Kikerics Óvodába járnak.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	83	4	4,82
2017	99	9	9,09
2018	85	9	10,59
2019	78	6	7,69
2020	79	8	10,13
2021	74	2	2,70

Forrás: TeIR, KSH Tstar

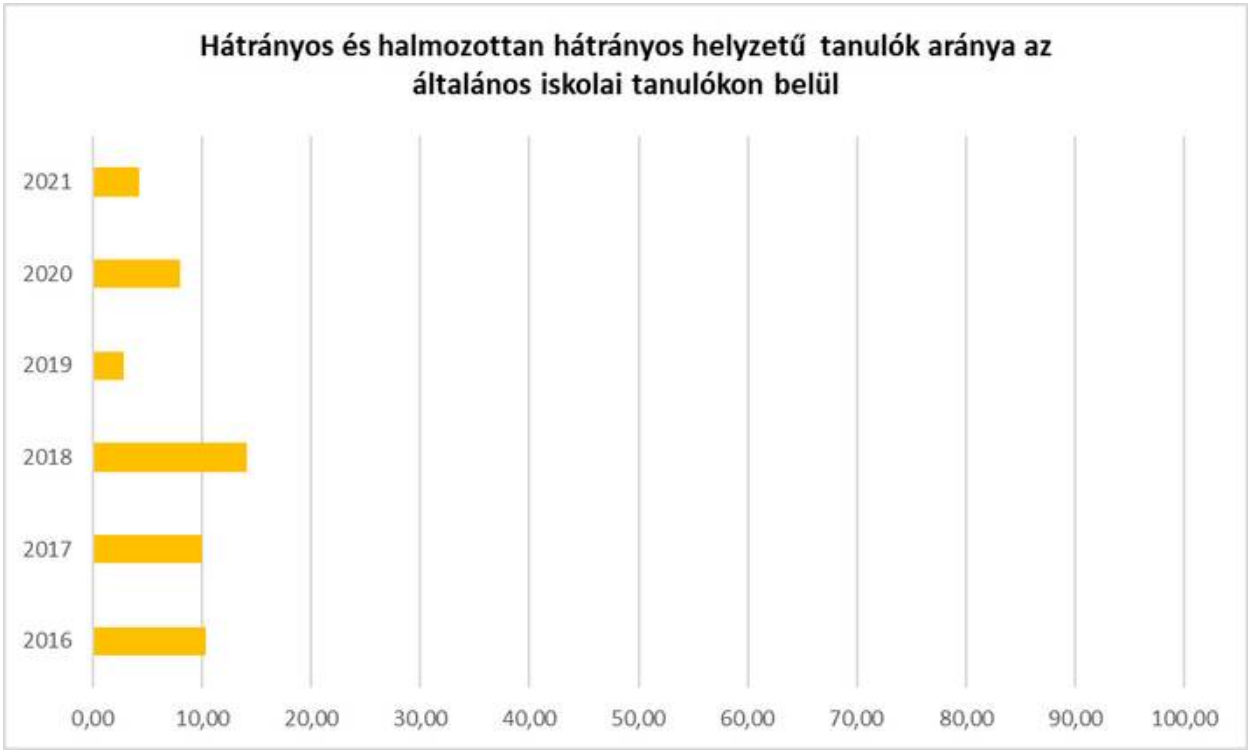
Iskolai ellátás

A gyermekeknek alapfokú oktatást biztosító villányi általános iskola 2 telephelyen működik.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	19	19	10,33
2017	19	19	10,00
2018	26	26	14,05
2019	16	5	2,87
2020	21	14	7,95
2021	13	7	4,24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	32	30	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	0	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	0	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	0	0	0
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	11	17
2017	18	18
2018	20	13
2019	22	16
2020	25	13
2021	19	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Óvodai ellátás

A villányi óvodáskorú gyermekek a közös fenntartású intézményként működtetett Villányi Kikerics Óvodába járnak. Az óvodai feladatellátás jelenleg két helyszínen valósul meg, azonban az új tanévtől a korábbi napközi otthon épületének felújítását követően az óvoda egy épületbe kerül. A DDOP pályázatból finanszírozott beruházás eredményeként az új óvoda energiatakarékos, korszerű, akadálymentes, többfunkciós és rendelkezésre állnak a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését biztosító speciális eszközök és berendezések.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	**db**	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	7	
Óvodai férőhelyek száma	90	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (…h-tól …h-ig):	6.00 –tól 17.00 -ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	három hét	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	7	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	3+2 dajka bölcsi is 2 gondozónő	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázat a Villányi Kikerics Óvoda ellátottsági és személyi feltételekre vonatkozó adatait tartalmazza. Az óvoda személyi feltételei megfelelőek, hiányzó létszám jelenleg 2 fő. Érdemes külön kiemelni, hogy a nyári óvoda bezárás ideje csak három hét – augusztus utolsó három hete -,

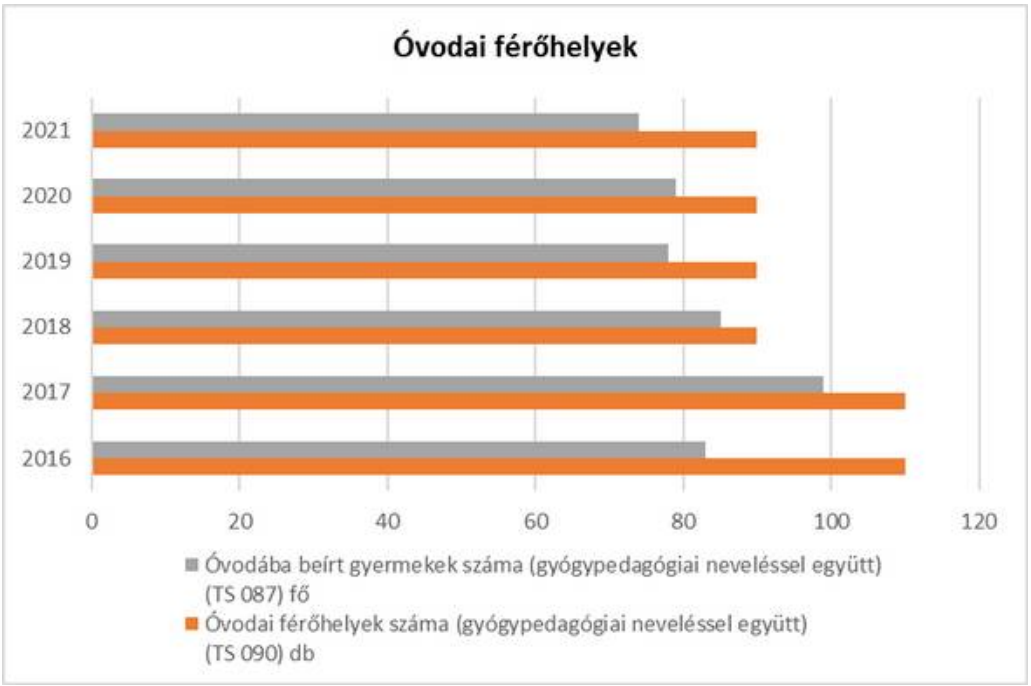
mivel a fenntartó önkormányzatok fontosnak tartották, hogy a kisgyermekes szülők munkavállalását minél rövidebb óvoda bezárási idővel támogassák.

Helyhiány miatt gyermeket az óvoda el nem utasított, az óvodás korú gyermekek elhelyezését minden, a felvételét kérő esetében meg tudják oldani.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	83	4	110	1	83	0	0	21
2017	99	4	110	1	99	0	0	25
2018	85	3	90	1	85	0	0	28
2019	78	3	90	1	78	0	0	26
2020	79	3	90	1	79	0	0	26
2021	74	3	90	1	74	0	0	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Adattáblázat: Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

Év	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
2016	20,75
2017	24,75
2018	28,33
2019	26
2020	26,33
2021	24,67

A Villányi Kikerics Óvoda összesített adatait tartalmazó táblázat szerint az óvodába is megfigyelhető, hogy a vizsgált időszakban a 3-6 éves kor közötti gyermekek száma csökkent.Itt is megfigyelhető, hogy a gyermekvállalás visszaesést mutat a településen.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése integráltan történik. Emögött a tény mögött felismerhető egy olyan vezetői, óvodapedagógusi hozzáállás is, hogy a kisgyermekeket nem szeretnék semmilyen módon megkülönböztetni. A tevékenységközpontú nevelési program ugyanakkor jó lehetőségeket biztosít az egyéni fejlesztéshez is.

Iskolai ellátás

A gyermekeknek alapfokú oktatást biztosító villányi általános iskola 2 telephelyen működik. A két telephely egyike az óvodánál már említett DDOP pályázatból szintén megújult és 2013 szeptemberében a diákok már a felújított iskolaépületben kezdhették meg a tanévet. A tornaterem bővítése, a vizesedés megszüntetése, az akadálymentesítés megvalósítása az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében történik.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	11	2	16,73	35,87
2017	0	11	2	17,27	34,21
2018	0	11	2	16,82	34,05
2019	0	10	2	17,40	36,78
2020	0	10	2	17,60	31,82
2021	0	9	2	18,33	35,15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat a Villányban lakó iskolások létszámát mutatja, a bejáró tanulói létszámot nem tartalmazza. A tanulók összlétszámához viszonyítva kevesen veszik igénybe a napközit.

A táblázat a villányi általános iskola összesített adatait tartalmazza. Az iskolában két feladatellátási helyen 2021-ben 9 osztály működik 2018-ig. Ezt követően folyamatos csökkenés tapasztalható. 2021-ben már csak 9 osztály van. Gyógypedagógiai osztály nincs, az SNI gyermekeket integráltan oktatják.

Az adatokból megállapíthatjuk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók, a magántanulók és évfolyamismétlők száma nem magas a villányi iskolások közül.

A villányi általános iskola mindenki számára biztosítja az informatika alapjainak elsajátítását. A törvényi előírásoknak megfelelően minden tanuló nyelvoktatásban részesül. A német nemzetiségi nyelv és a számítástechnika oktatása kiemelt helyet foglal el a pedagógiai programban. Idegen nyelvként angol nyelv tanulására van lehetőség.

A pedagógiai program a beilleszkedési nehézségek, tanulási zavarok kezelésére kidolgozott helyes szakmai álláspontot tartalmaz. A kudarc okainak feltárása, tanulási képességek felmérése szakértők bevonásával, logopédus, pszichológus véleményének kikérésével folyamatosan nyomon követhető. A feltárt probléma szakszerű kezelése elsősorban a következő foglalkoztatási formák hangsúlyozásával történik:
- tanórai differenciált feladatok alkalmazása,
- tantárgyi korrepetálás,
- képességfejlesztő foglalkozások.
Az SNI gyerekek közül a diszlexiás gyerekek sikeres oktatásához elsősorban a haladási ütem lassítását tekintik kiindulópontnak.

A villányi általános iskola tanárainak egyik legfőbb törekvése, hogy a gyermekek nevelhetőségében fennálló jelentős eltérések ellenére minden gyereknél egységesen alakítsák ki az alapismereteket, alapképességeket, a közösség alapértékeit követő életvezetést, életmódot.

Az iskolában a szakos ellátottság biztosított, gyógypedagógus munkatárs segíti a fejlesztésre szoruló gyermekeket.
Az óvodában külön alkalmazott gyógypedagógus nincs, a korábbi években az általános iskolából jártak át a kollégák a szükséges esetekben és időtartamban.

A gyermekpszichológiai ellátást a Siklósi Nevelési Tanácsadóban, vagy a Villányi Családsegítő Szolgálatnál részmunkaidőben alkalmazott pszichológus által lehet igénybe venni.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A villányi általános iskola szegregáló oktatásszervezési gyakorlatot nem folytat, a szegregáció jeleit nem lehet tapasztalni. A kiválasztott tantárgyi tantervek mind a jó képességű, mind a tanulási nehézségekkel küzdők számára egyaránt fejlesztési lehetőséget nyújtanak. A pedagógusok továbbképzését beiskolázási tervek alapján végzik.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	**A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban** (TS 083)
	Fő
2016	33
2017	14
2018	21
2019	26
2020	18
2021	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A villányi általános iskolában az elmúlt három tanévben az összes 8. osztályos tanuló a 8. évfolyamot eredményesen befejezte. A vizsgált időszakban látható, hogy 2016-tól változó a diákok száma, akik eredményesen elvégezték a 8. évfolyamot, de 2021-ben még mindig nem érte el a 2016-os 33 főt. Akkor volt a legmagasabb az általános iskolát befejezők száma. Ezt követően lényeges visszaesés tapasztalható, majd 2021-re újra magasabb szám látható a táblázatban.
A villányi gyermekek az általános iskolát követően szinte kivétel nélkül középiskolába mennek, de nem számít ritka esetnek a főiskolai, egyetemi végzettség megszerzése sem. A köznevelési törvény hatályba lépő rendelkezése szerint a 2016-ban érettségiző középiskolás diákoknak már kötelező lesz 50 óra közösségi szolgálatot igazolni az érettségi megszerzéséhez. Villány város minden nyáron fogad diák munkásokat, elsősorban rendezvényeken való besegítésére.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A tehetséggondozó programban és a nyári táborban szép számmal vesznek részt HH és HHH tanulók, az alapfokú művészetoktatásban viszont létszámuk elmarad az elvárttól.

Ingyenes intézményi étkezés és tankönyvellátás.

Szünidei étkezésben részesülő gyermekek száma 2016-2017-re nagymértékű növekedést mutat, 2018-ra stagnálás tapasztalható, majd 2020-ig újra nagyobb mértékű növekedés tapasztalható. 2021-re lényeges csökkenés következett be. A 2016-os 25 fő az igénybe vevő, 2021-ben pedig 39 fő veszi igénybe ezt a hátránykompenzáló szolgáltatást. Megállapítható, hogy a 2016-os évhez viszonyítva 2021-ben a településen több gyermek jogosult az ingyenes szünidei étkeztetést igénybe venni.
Hasonló görbe látható a Család- és Gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak számát tekintve a vizsgált időszakban. Az ebben az oszlopban látható szám tartalmazza azokat a kiskorú gyermekek számát is, akikről egy vagy kettő jelzés érkezett, majd a probléma megoldódott.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	40	25

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	96	46
2018	n.a.	n.a.	108	45
2019	n.a.	n.a.	83	59
2020	n.a.	n.a.	60	66
2021	n.a.	n.a.	57	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élő gyermekeknél a gyermekszegénység kialakulásának kockázata magas	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során az érintettek informálása, célzott tájékoztatás a gyermekeket nevelő családok által igénybe vehető szociális ellátásokról
Nem megoldott az érettségi előtt állók önkéntes munkájának biztosítása	Érettségi előtt álló diákok önkéntes foglalkoztatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség.

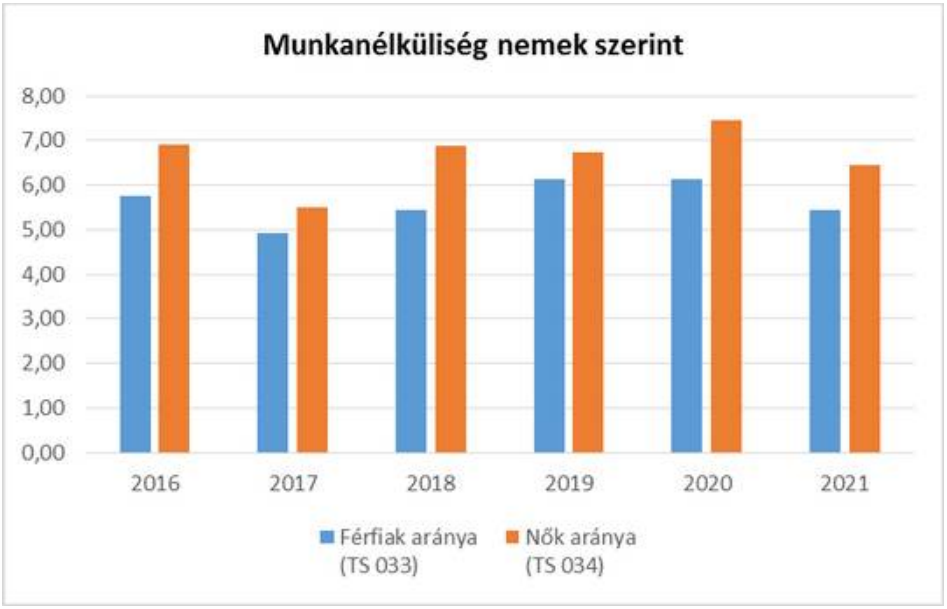
A munkavállalási kor a statisztikában a 15-65 éves korúakat jelenti. Ugyanakkor a 15-25 évesek szinte 100%-a még tanul, vagy a családja által eltartott, de nem regisztrált munkanélküli. Az 55-65 éves korosztály egy jelentős része egészségi állapota miatt szintén kiszorult már a munkaerő-piacról, azonban nincs ellátás nélkül, főként a rokkantsági ellátások valamelyikében, illetve korhatár előtti nyugellátásban részesül. A foglalkoztatotti létszám elsősorban a 25-55 éves korúak közül kerül ki.

Megállapíthatjuk, hogy az elmúlt öt évben a munkanélküli férfiak aránya a munkavállalási korú férfiakhoz viszonyítva 4 % -7 % között mozgott, míg a munkanélküli nők aránya 5 % és 8 % közötti értékeket mutat. Tehát minimálisan nagyobb a női munkanélküliség Villányban, mint a férfiaké.
A foglalkoztatottak számáról sajnos nem állnak rendelkezésünkre adatok.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	5,76	6,9	6,33%
2017	4,93	5,49	5,21%
2018	5,45	6,87	6,16%
2019	6,14	6,73	6,44%
2020	6,14	7,46	6,80%
2021	5,44	6,45	5,95%

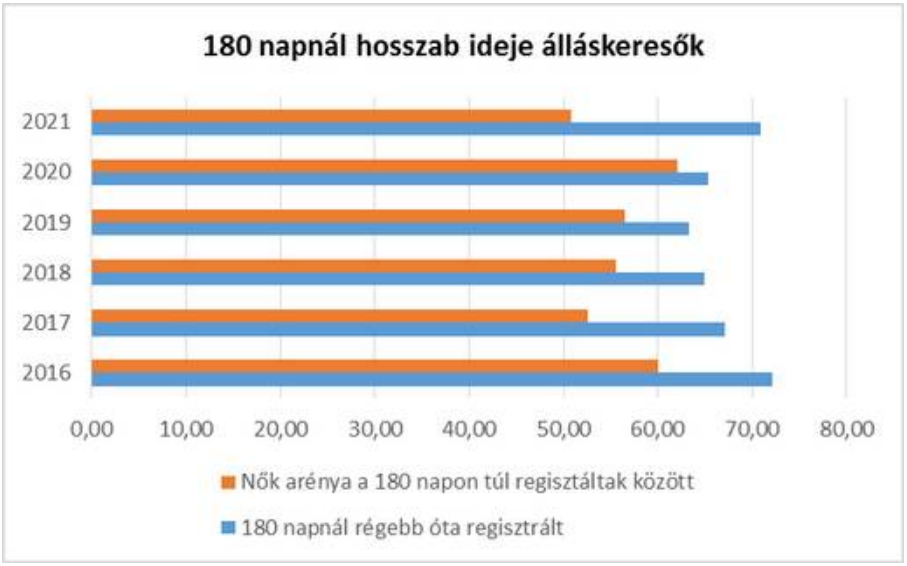
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	72,12	60
2017	67,06	52,63
2018	64,95	55,56
2019	63,27	56,45
2020	65,35	62,12
2021	70,93	50,82

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Hosszabb idejű közfoglakoztatási program van jelenleg.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküliek legnagyobb arányát a szakképzettséggel nem rendelkező, 8 általános iskolai végzettségűek teszik ki. A munkanélküliek másik nagy csoportja a szakiskolai, szakmunkásképzői végzettséggel rendelkezők köre. Valószínűsíthető, hogy e csoport képviselőinek jelentős hányada a kor követelményeinek nem megfelelő szakképesítéssel rendelkezik.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Villányban a foglalkoztatás területén nőket ért hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

Közfoglalkoztatásban nőket és férfiakat egyaránt alkalmaz az önkormányzat, a nők részére juttatott munka és védőruházat, valamint a munkabér összege azonos a férfiak juttatásaival, bérével.
A város által foglalkozatott köztisztviselők és közalkalmazottak bérezésében nincs eltérés, juttatásaikat a rájuk vonatkozó törvények egységesen állapítják meg.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

A Villányi Kikerics Óvoda legkisebb „mini” csoportja vegyes óvodai-bölcsődei csoport, ide már 2 év alatti kisgyermekeket is felvesznek. Minibölcsődénkben elutasított gyermek nem volt az elmúlt 5 évben. Villányi Óvodai Intézményfenntartó Társulás (öt teleülés a tagja: Villány, Palkonya, Villánykövesd, Ivánbattyán, Kisjakabfalva) pályázatott nyújtott be, és pozitív elbírálásban részesült, melynek megvalósítása 2023-ban elkezdődött. A projekt keretében Villány településen egy korszerű és energiahatékony új bölcsőde építése 2 db 14-14 fős csoportszoba, gyermeköltözővel és gyermekfürdővel. 5 db parkoló kerül kialakításra. Kerékpártároló, zöldövezet, és játszóudvar kerül kiépítésre. Eszközök, fejlesztő és egyéb játékok kerülnek

beszerzésre. Kamera és riasztó rendszer kerül kiépítésre. A gyermekek napközbeni ellátásával a kisgyermekes anyák munkavállalásának ösztönzéséhez, a következő generációra, gyermekre és fiatalokra vonatkozó szakpolitikák alappilléréhez és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez járul hozzá a projekt megvalósítása. A legközelebbi bölcsőde Beremenden, a legközelebbi családi napközi Siklóson működik.

Az óvodai ellátás tekintetében már sokkal jobb a helyzet. Az óvodáskorú gyermekek a közös fenntartású intézménykényt működtetett Villányi Kikerics Óvodába járnak.

Érdemes külön kiemelni, hogy a nyári óvoda bezárás ideje csak két hét – augusztus utolsó két hete -, mivel a fenntartó önkormányzatok fontosnak tartották, hogy a kisgyermekes szülők munkavállalását minél rövidebb óvoda bezárási idővel támogassák.

Helyhiány miatt gyermeket az óvoda el nem utasított, az óvodás korú gyermekek elhelyezését minden, a felvételét kérő esetében meg tudják oldani.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	16	15	0	0
2020	0	0	0	0	16	14	0	0
2021	0	0	0	0	16	15	0	0

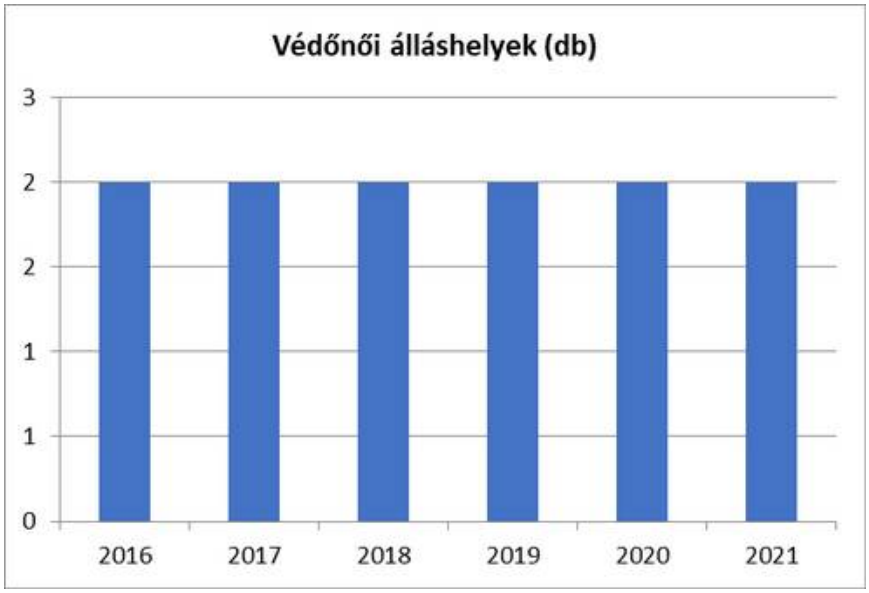
Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	n.a.	-
2017	2	n.a.	-
2018	2	n.a.	-
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Adattáblázat: Védőnői álláshelyek (db)

Év	Védőnői álláshelyek
2016	2
2017	2
2018	2
2019	2
2020	2
2021	2

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

A védőnők által ellátott gyermekek száma megmutatja, hogy a településen az adott években hány 0-3 éves, illetve 0-6 éves korú gyermek tartózkodott és egyben részesült védőnői ellátásban. 2016-tól 2021-ig jelentős változás nem mutatkozik a védőnők által ellátott villányi gyermekek számában. Azonban a védőnők nem csak villányi gyermekeket látnak el, hanem további 5 falu

gyermekei is az ellátási körzetükbe tartoznak. A kistelepülések gyermekszámának csökkenése miatt az egy védőnőre jutó gyermekek száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket ért, illetve családon belüli erőszak legtöbbször rejtve marad. A családsegítő szolgálatot tudják felkeresni anonim módon azok a nők, akiket bántalmaznak hozzátartozóik. Extrém esetekben a rendőrség kihívása jelenthet megoldást.
Villányban a nőket ért erőszak körében ismerté vált adat nincs.
Azonban nem lehet tudni, hogy milyen mértékű a látencia.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Anyaotthon: krízishelyzetben lévő (anyagi, vagy családi problémák miatt) anyák kérhetik elhelyezésüket gyermekükkel, meghatározott időszakra
Családok átmeneti otthona: krízishelyzetben lévő családok (vagy csak anya-gyermek, apa-gyermek) kérhetik elhelyezésüket meghatározott időszakra

Villányban nem működik sem önkormányzati, sem egyházi, alapítványi anyaotthon, illetve családok átmeneti otthona. A város 50 km-es körzetében 5 családok átmeneti otthonát tartanak fenn önkormányzatok, illetve alapítványok, azonban ezek közül négy (Bóly, Pécs 2, Komló) elsősorban, vagy kizárólag illetékességi területéről vesz fel rászorulókat. Egyedül a máriakéméndi Családok Átmeneti Otthonának van Dél-Dunántúlra kiterjedő ellátási területe. Az otthonok mindegyikében várólista van, tehát az azonnali elhelyezés szinte kizárt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Villányban a települési önkormányzat képviselő-testületében női képviselő egy tevékenykedik a közösség érdekében. A nemzetiségi önkormányzatok képviselői nők.
Megállapíthatjuk, hogy Villányban a nők egyáltalán nem szorulnak ki a közéletből, jelentős szerepet vállalnak elsősorban a nemzetiségi önkormányzatok munkájában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi probléma a településen nincs.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a lehetőség az óvodás kor alatti gyermekek elhelyezésére a környéken, annak ellenére, hogy 2018-tól bölcsődét működtet az önkormányzat.	Családi napközi létesítésére kiírt pályázati lehetőségek figyelése, több önkormányzat által társulásban fenntartott családi napközi létrehozásának felmérése
Továbbképzési, átképzési lehetőségek	Képzések figyelése, kapcsolattartás a munkaügyi Központtal (induló képzések),

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
	érintettek tájékoztatása.

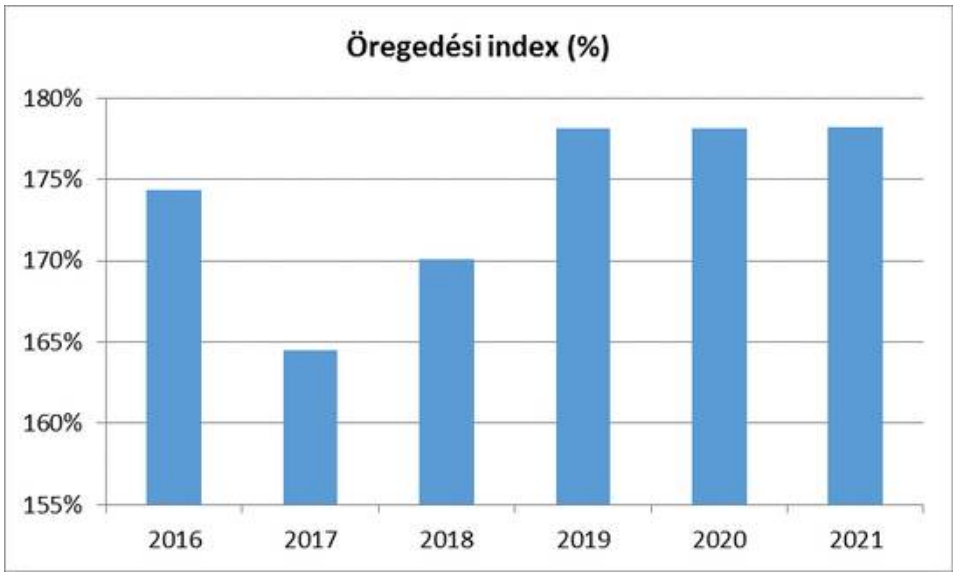
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	455	261	174,33%
2017	454	276	164,49%
2018	461	271	170,11%
2019	472	265	178,11%
2020	481	270	178,15%
2021	490	275	178,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

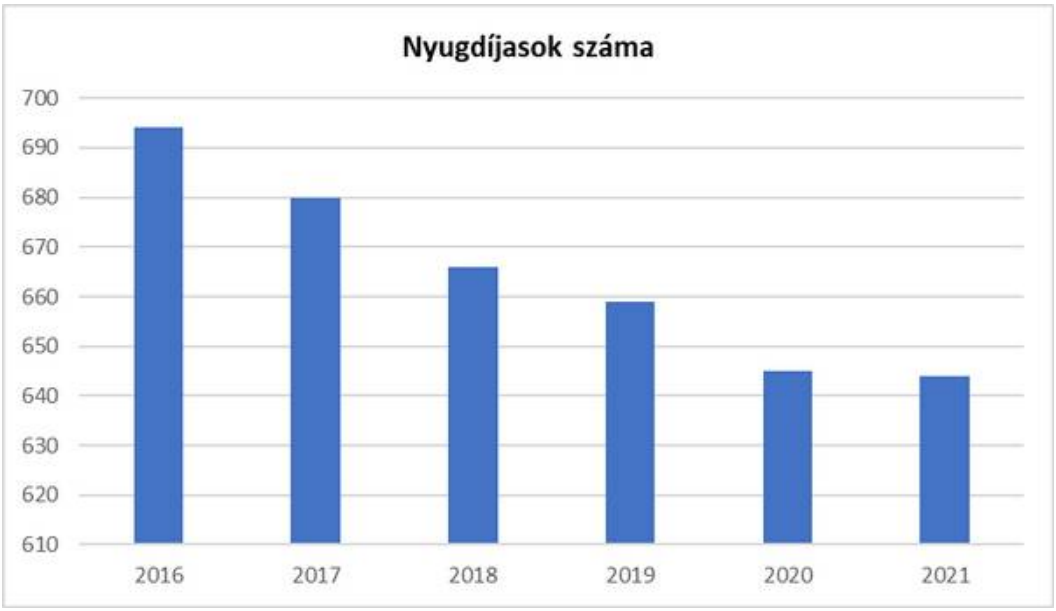
Öregségi nyugdíjra jogosultak köre: a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény (Tny.) rendelkezései alapján a nyugdíjkorhatár születési évhez kötött, az 1957-ben és az után születettek számára jelenleg betöltött 65. életév az öregségi nyugdíj kezdete. Az ez előtt született személyek esetén fokozatosan, betöltött 62. életévig válik valaki öregségi nyugdíjra jogosulttá.
Nyugdíjszerű ellátások:
a./ saját jogon járó ellátások: rokkantsági nyugdíj, foglalkoztatáspolitikai nyugdíjak, baleseti rokkantsági nyugdíj
b./ hozzátartozói ellátások: Ideiglenes özvegyi nyugdíj, özvegyi nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, ideiglenes baleseti özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj, baleseti árvaellátás, baleseti szülői nyugdíj

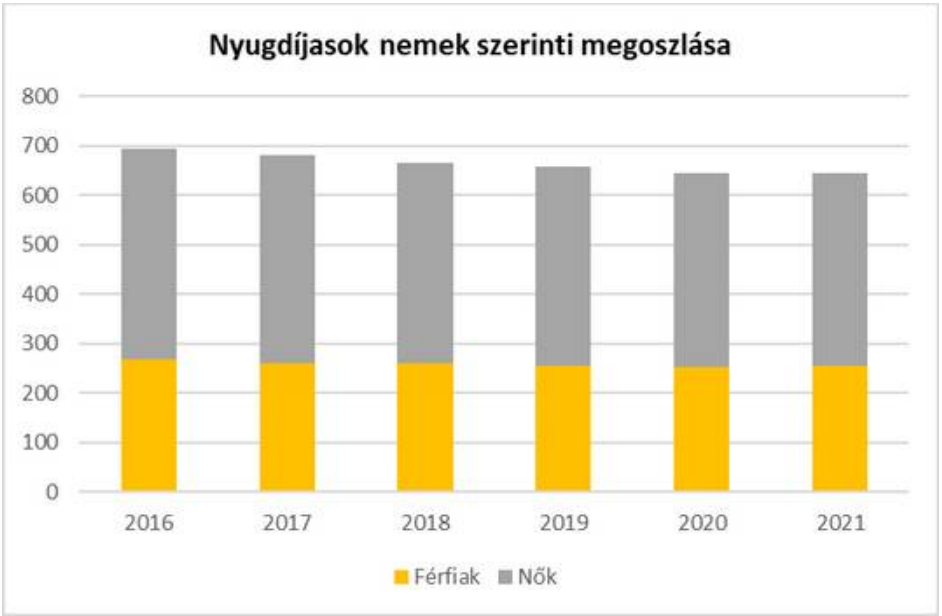
A fenti táblázat elemzésekor szembetűnő, hogy a településen a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma szinte duplája az ugyanezen ellátásban részesülő férfiak számának. Ez abból következik, hogy az 50 feletti férfiak körében magas a halálozási arány.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	268	426	694
2017	262	418	680
2018	262	404	666
2019	256	403	659
2020	254	391	645
2021	255	389	644

Forrás: TeIR, KSH Tstar

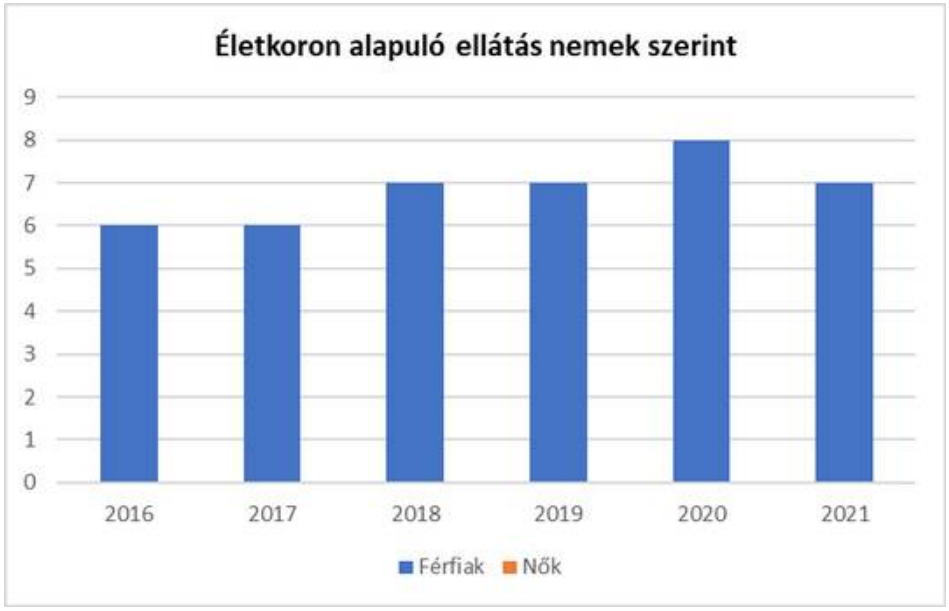

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	6	0	196	323	0	28	n.a.
2017	6	0	188	316	1	27	1
2018	7	0	192	314	0	26	2
2019	7	0	194	317	0	21	0
2020	8	0	193	314	0	15	0
2021	7	0	200	314	0	15	1

Forrás: TeiR, KSH Tstar

A táblázatból megállapítható, hogy az özvegyi nyugdíjban részesülők kizárólag nők, amiből megállapítható, hogy a nők tovább élnek, mint a férfiak.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíjas korosztály munkaerő-piaci foglalkoztatottsága nem jellemző Villányban.
A település nyugdíjasainak legtöbbje szőlőműveléssel, borászkodással, zöldség és gyümölcstermesztéssel foglalatoskodik, szerez kiegészítő jövedelmet. A településről több nyugdíjas asszony is külföldre (Németország, Ausztria) jár havi-kéthavi váltásban időseket, betegeket ápolni.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	**104**	**85**	**97**	**98**	**101**	**86**
41-45 év (TS 042)	Fő	13	12	7	9	6	11
41-45 év (TS 042)	%	12,50%	14,12%	7,22%	9,18%	5,94%	12,79%
46-50 év (TS 043)	Fő	11	12	8	12	10	6
46-50 év (TS 043)	%	10,58%	14,12%	8,25%	12,24%	9,90%	6,98%
51-55 év (TS 044)	Fő	9	5	7	8	5	3
51-55 év (TS 044)	%	8,65%	5,88%	7,22%	8,16%	4,95%	3,49%
56-60 év (TS 045)	Fő	15	13	15	15	19	4
56-60 év (TS 045)	%	14,42%	15,29%	15,46%	15,31%	18,81%	4,65%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	7	10	17	16	23	34
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	%	6,73%	11,76%	17,53%	16,33%	22,77%	39,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Közintézményekben nem történik nyugdíjas személy foglalkoztatása. Nyugdíjasok foglalkoztatását támogató intézkedések, pályázatok nem születtek. A tanfolyamok inkább az aktív korúak számára szerveződnek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Megjegyzendő, hogy az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma magas.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Villányban három területi ellátási kötelezettséggel rendelkező háziorvos működik. Az orvosok a hét minden napján a helyi rendelőben fogadják betegeiket. A villányi székhelyű fogorvosi körzet fogorvosa szintén minden nap rendel.
A háziorvosi ügyelet ellátása Siklóson, a fogorvosi ügyelet ellátása Villányban történik.
A szakrendeléseket Siklóson, Mohácson és Pécsett vehetik igénybe a település lakói. A fekvőbetegek ellátás Pécsett és Mohácson történik.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások közül a település lakói számára igénybe vehető az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a családsegítés.

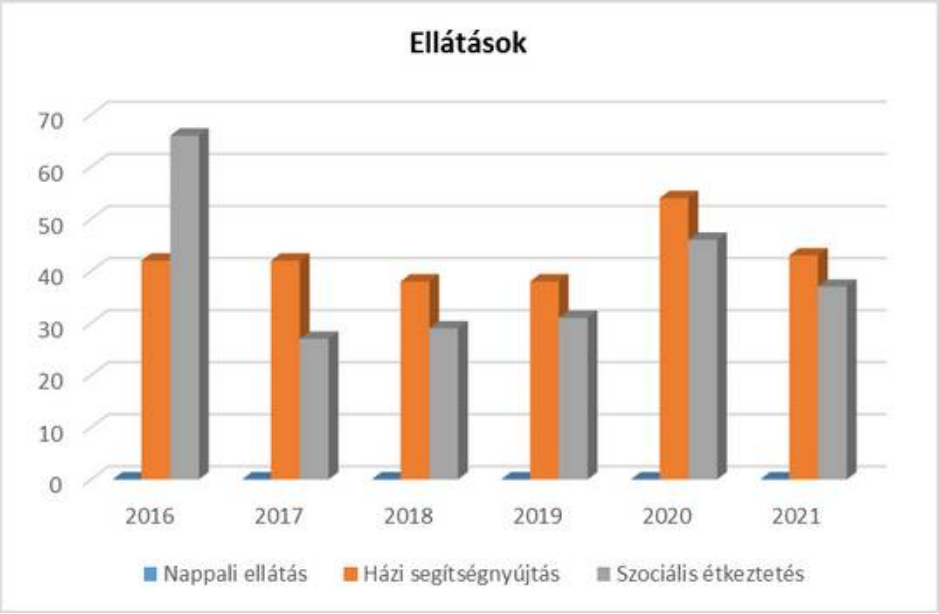
Az ápolásra, ellátásra szorulók a siklósi (máriagyűdi) szociális otthonban kaphatnak elhelyezést, de van ilyen bentlakásos intézmény Beremenden, Magyarbólyban, Illocskán és Harkányban is. Mindegyik intézmény hosszú várólistával dolgozik, itt is probléma, hogy sokat kell várniuk az érintetteknek, hogy beköltözhessenek.

Egy elöregedő társadalmi szerkezetű városban elengedhetetlen az idős korosztály prevenciós szemléletének erősítése, minél több szűrővizsgálat biztosítása a hosszú és tevékeny időskor érdekében.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma** (TS 129)	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2016	455	0	42	66
2017	454	0	42	27
2018	461	0	38	29
2019	472	0	38	31
2020	481	0	54	46
2021	490	0	43	37

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, étkezésre, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére többek között idős koruk miatt támogatásra szoruló személyek részére.
Villányban idősek nappali ellátása nem működik.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Villányban aktív nyugdíjas klub működik, havonta tartanak összejöveteleket. Közösen megünneplik a névnapokat, születésnapokat, egyéb ünnepeinket. Évente legalább egyszer közös kirándulást szerveznek, részt vesznek más környékbeli nyugdíjas programokon. Hetente egyszer, kétszer tartanak a nyugdíjasoknak tornát, illetve 2023-ban alakult a „Kopogó Cipő” senior tánccsoport. Minden héten kedden tartanak táncórákat és fellépéseket is vállalnak.

Villányban a római katolikusok és a reformátusok gyakorolják vallásukat heti rendszerességgel. A településen élő kisszámú szerb lakosság évente egyszer tart istentiszteletet a közelmúltban felújított szerb templomban.

1953 óta folyamatosan működik a városi könyvtár, mely intézmény a hét mindennapján biztosítja a város lakosságának különböző szolgáltatásait (könyvkölcsönzés, tájékoztatás, internet használat, író-olvasó találkozók stb.). 2008-tól a Művelődési Ház és a Könyvtár egy épületben található. 2021-ben Művelődési Ház épülete pályázati forrásból felújítása megtörtént, a könyvtár belső terét is érintette, bútorzata is teljesen lecserélődött. Szinte egy Európai szintű kis könyvtár várja a lakosokat.
A Művelődési Ház kihasználtsága maximális; több egyesület heti rendszerességgel tart próbákat itt, közösségi fórumoknak ad helyet, gyerek programok (pl. bábszínház, játszóház stb.) baba-mama klub, asszonytorna, diabétesz klub, városi rendezvények, megemlékezések helyszínéül szolgál.
2012 decemberétől Villány szabadtéri programjait a szintén pályázat segítségével megépült, színvonalas, minden igényt kielégítő és feltételt biztosító Rendezvénytéren tartjuk. A több ezer embert csalogató „Szüreti fesztiválon és „Ha péntek, akkor Villány", „Rozé fesztivál rendezvényünkön kívül, a SvábFest, is éves rendszerességgel van.

c) idősek informatikai jártassága;

Villányban 80 nyugdíjas bevonásával végeztünk adatgyűjtést az idősek informatikai jártasságával kapcsolatban. A megkérdezett 80 főből 10-en tudják használni a számítógépet és az internetet, azaz a nyugdíjasok 12,5%-a. Az informatikai jártassággal rendelkezők szinte kizárólag fiatal nyugdíjasok.

d) a generációk közötti programok.

Villány Város több alkalommal szervez családi napokat, ahol több generáció is részt vesz. Ezek a rendezvények segítik a generációk közötti szakadék csökkentését.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Villányba zajló és már hagyományossá vált programokba az idősebb korcsoport aktívan részt vesz, akár nézőként, akár fellépőként is (asszonykórus).
A színes kulturális programlehetőségek mellett az idősödő korosztály számára kevés a sportolási lehetőség.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elöregedő társadalmi szerkezet, magas az idős emberek aránya a településen.	Prevenciós szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása a hosszú és tevékeny időskor érdekében.
A színes kulturális programlehetőségek mellett	Az idősödő korosztályt célzó sportolási

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idősek számára kevés a sportolási lehetőség	lehetőségek körének bővítése
Magas az idős emberek aránya Villányban. Nincs bennlakásos intézmény.	Idősek szociális otthonának létesítése pályázati források segítségével

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékosság fogalma: fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás- hallásszervi – mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékosság meghatározásáról a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény rendelkezik.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	56	56	112
2017	57	55	112
2018	53	48	101
2019	45	48	93
2020	41	46	87
2021	39	45	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A foglalkoztatási törvény szempontjából megváltozott munkaképességű személy: aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek. A törvény hatálya tehát kiterjed valamennyi fogyatékos, illetve a foglalkoztatást hátrányosan befolyásoló egészségkárosodást szenvedett személyre, függetlenül attól, hogy munkaképességének csökkenése milyen mértékű.

A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékossággal élők elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági nyugdíj vagy a rokkantsági járadék. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.
Megváltozott munkaképességű személyek közfoglalkoztatásban történő alkalmazására az önkormányzatnak nincs lehetősége, hiszen a megváltozott munkaképességűek mindegyike rendelkezik ellátással, így nem minősül aktív korú, ellátatlan személynek.

A fenti táblázat a megváltozott munkaképességűek számát tárja elénk.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Erre irányuló programunk nincs.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élőknek az elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók fogadására. Számukra alkalmas, rehabilitációs munkahely a környéken (Siklós, Villány, Bóly, Pécs) nincs.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Villányban a fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató ellátások, szolgáltatások terén számszerűsített adatokkal nem rendelkezünk. Ezért a táblázatban megjelöltük, hogy az adott szolgáltatás a településen hozzáférhető-e.

A Villányban élő fogyatékos személyek önálló életvitelük támogatására étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és családsegítést vehetnek igénybe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli, illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Ezért sajnos a fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásairól önkormányzati vagy statisztikai adatokkal nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Siklós, valamint Harkány gyógykórházakban van ilyen jellegű ellátás a lakosság számára.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Villány Város Önkormányzata jelentős összegeket nyert középületei felújítására, melynek során az épületek akadálymentesítésére is sor került.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Villányban az óvodai neveléshez és az alapfokú oktatáshoz európai színvonalú épületek állnak a lakosság rendelkezésére. Egy DDOP-s pályázatból finanszírozott felújításnak köszönhetően az óvoda és az iskola teljesen megújult. A gyerekek olyan épületekben fejlődhetnek, tanulhatnak, melyek megfelelnek a teljes körű, komplex akadálymentesítés követelményeinek (vakvezető sáv, mozgáskorlátozott mosdó vészcsengővel, indukciós hurok, sőt az iskola épületében egy liftet is üzembe helyeztek).

A városban egy középfokú oktatási intézmény működik, a Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium. A szakiskola épületébe a mozgáskorlátozottak rámpa segítségével juthatnak be.

Az egészségügyi alapellátásnak helyet adó Egészségház földszinti részére terepszinten be lehet jutni, ezért rámpára nincs szükség. Az emeleti védőnői gondozóhelyiségbe lépcsőn kell felmenni, lift nincs és nem is beépíthető.

A Művelődési Ház és Könyvtár épületébe a bejutást rámpa segíti. A 2012-ben átadott Rendezvénytér megfelel az akadálymentesítés követelményeinek.

A település központjában álló Közös Önkormányzati Hivatal épülete akadálymentes. Lift segíti bejutni a hivatalba a mozgáskorlátozottakat.

A Villányi Rendőrőrs terepszinten megközelíthető és mozgáskorlátozottak részére kialakított mosdóval is rendelkezik.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentesítettségéről nem rendelkezünk információval.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Villányban távolsági autóbuszjárat és vonat közlekedik. A városba érkező buszok nem alacsony padkájúak, idősek, mozgáskorlátozottak számára igen nehéz fellépni az első lépcsőfokra. A

vasútállomás nem rendelkezik rámpával, megemelt peronnal, a vonatra való fel- és leszállás még az egészséges személyek számára is körülményes.

Ugyan a közterületeken akadálymentesítés nem történt, a járdák, parkok a fogyatékosok számára megközelíthetőek, akadálymentesség szempontjából megfelelően használhatók.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékos személyek nappali intézménye helyben nem működik. 2016-2021. években ápolást, gondozást nyújtó intézményi, rehabilitációs intézményi, lakóotthoni, stb. elhelyezést tudomásunk szerint fogyatékkal élő személy nem igényelt.

Villányi fogyatékos személy a vizsgált időszakban nappali ellátásban nem részesült.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékkal élők számára hátránykompenzáló juttatás a házi segítségnyújtás szociális ellátás, melyet a településen vehetnek igénybe.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Település programjait olyan helyszínekre tervezi, ahova mozgáskorlátozottak is bejutnak.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ilyen jellegű probléma nincs a településen. Súlyos fogyatékkal élők speciális otthonokban élnek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A távolsági autóbuszjáratok között nincs alacsony padlójú vagy rámpával ellátott járat, a mozgáskorlátozottak számára aránytalan nehézséget jelent felszállni a buszra.	Tárgyalást kezdeményezni a Pannon Volán Zrt. vezetőivel alacsonypadlós vagy rámpával ellátott járat beiktatásáról.
Járdák állapota Villányban nem mindenhol megfelelő	Felújításra szoruló járdák területi összeírását követően illeszkedő pályázatok figyelése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők munkába való visszatérése nehézkes	RR-1.1.2.-2021 kódszámú, Bölcsödei nevelés fejlesztése,RRF-1.1.2.-21-2021-00009
Utak minősége rossz	Külterületi helyi közutak fejlesztése című, VP6-7.2.1.1-21 kódszámú
Minőségi élelmiszerekre lenne szükség a közétkeztetésbe	VP Piac-Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése 2020 című, VP6-7.2.1.1.-20 kódszámú
Lakosság rossz egészségi állapota	Élhető települések, Parkerdő fejlesztése TOP PLUSZ-1.2.1-21-BAI-2022-00010
Családsegítő infrastruktúrája nem megfelelő	"Villányi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat energetikai korszerűsítése" - TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BA1-2022-00018 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
Csapadékvíz elvezetés Villány egyes részein nem megfelelően megoldott	"Táncsics árok fejlesztése, csapadékvíz-rendezés" - TOP_PLUSZ 1.2.1-21-BA1-2022-00084 Élhető települések fejlesztése
Zöld felületek rossz állapota	"Villányi Kikerics Óvoda udvarának fejlesztése" - TOP_Plusz 3.3.1-21-BA1-2022-00015 - Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése
Munkahelyteremtés	Helyi gazdaságfejlesztés TOP_Plusz-1.1.1.-21_BA1-2022-00009 Ipari Park I.ütem
Turisztikai attrakciók számának növelése	"Villányi Élményút" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00001 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "4." "A rendezvénytér fejlesztése a komplexebb turisztikai élmény elérése céljából" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00003 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "1." "Aktív élménykínálat bővítése a Templom-hegy környezetében" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00015 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "2."
Infrastruktúra fejlesztés	"Kerékpáron a borutak mentén" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-Helyi és térségi turizmusfejlesztés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Új Esély Egyesület 2002-ben alakult, hogy a helyi szereplőket (önkormányzatok, vállalkozók, kisebbségi szervezetek, civilek) segítse, és lehetővé tegye a különböző hátrányos helyzetű rétegek és problémáinak megoldása érdekében a korszerű szociál- és foglalkoztatáspolitikai kérdések bemutatását, kutatását, oktatását, szakmai szintű megvalósítását. 2004-től aktivitásuk területei: 1. műhely (kutatások, elemzések); 2. programok megvalósítása, ill. jövőbeni tervek kidolgozása. Kis létszámú vidéki szervezetként tevékenységük folyamatossága csak a többpólusú működéssel biztosítható, s az eddigi eredményeik is ezt támasztják alá. Azóta is folytatódott a program

A Fiatalos Lendület Egyesület célja a térségben élő fiatalok, családalapítás előtt álló nők és férfiak számára támogató programok, szemléletformáló rendezvények és képzések megvalósítása.

A Fontos Vagy Nekünk Egyesület 2012. decemberében alakult. Működési területe Siklós-Villány-Harkány térsége. Legfőbb tevékenysége az esélyegyenlőség szempontjából meghatározó célcsoportokkal való együttműködés, az ő segítésük, esélyegyenlőségük biztosítása (tevékenysége bővebben lásd: fontos-vagy-nekunk.webnode.hu). Rövid működése alatt már meghatározó eredményeket tud felmutatni az egyesület. Húsvét hetében nyilvános passiójátékkal kedveskedtek a működési területükön élőknek, melynek bevételéből rászoruló családokat támogattak. Sorra látogatták a működési területen lévő szociális intézményeket, ahol az otthonok lakóinak adtak színvonalas zenés-verses műsort. A programsorozatot a Nagytótfalui Református templomban tartott jótékonysági koncert zárta. Ez év májusában 200 rászoruló gyermeknek tartottak élménydús gyermeknapot Nagyharsányban, ahol egész napos ellátásban és kisebb tartós élelmiszercsomagban is részesültek a gyerekek. Ez évi terveik között szerepel szintén rászoruló gyermekek táboroztatása Nagytótfaluban, több napos karácsonyi vásár kulturális programokkal színesítve Siklóson. Folyamatosan figyelik a pályázati lehetőségeket, megragadva minden alkalmat a rászorulók (családok, gyerekek, idősek stb.) támogatására.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A települési önkormányzat rendezvényeinek elmaradhatatlan szereplői a nemzetiségi önkormányzatok által életre hívott hagyományőrző csoportok.

A nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek közötti összefogás legjobb példája Villányban a Villányi Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület, amely 1995-ben alakult a Villányi Német Önkormányzat kezdeményezésére. Az egyesület célja, hogy német őseik zene-dal-tánckincsét őrizzék, ápolják és átadják a felnövekvő nemzedéknek. Ma 63- an tevékenykednek ezen a három területen, óvodás korúaktól a nyugdíjasokig. Közel 43 általános iskolás és 14 középiskolás, 6 egyetemista korú fiatalnak nyújt lehetőséget, hogy szabadidejét értelmesen, hasznosan tölthesse. Az egyesület programjaival gyakran csatlakozik a katolikus egyházi ünnepekhez is.

A szerb nemzetiségi önkormányzat éves ünnepének része az istentisztelet a közelmúltban felújított szerb templomban.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Villány Város Önkormányzata több kötelező önkormányzati feladatot társulásban lát el.

Az egészségügyi alapellátások körében a fogorvosi ellátásról Ivánbattyán, Kisjakabfalva, Márok, Villánykövesd, Palkonya, Magyarbóly, Illocska, Lapáncsa, Kislippó települések önkormányzataival együttműködve egy fogorvosi körzetben gondoskodik. A fogorvosi körzet székhelye Villány.

2013. január 1-től a Villányi Közös Önkormányzati Hivatal látja el a Kisjakabfalvai és a Villánykövesdi Önkormányzat hivatali teendőit.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működő német nemzetiségi önkormányzat ápolja az általa képviselt nemzetiség hagyományait, részt vesz a város közösségi életében, rendezvényeket szervez és gyakorolja a nemzetiség jogairól szóló törvényben a nemzetiségeknek biztosított egyetértési és véleményezési jogokat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Fiatalos Lendület Egyesület célja a térségben élő fiatalok, családalapítás előtt álló nők és férfiak számára támogató programok, szemléletformáló rendezvények és képzések megvalósítása, a program célja a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségének növelése.

A magyarbólyi Új Esély Egyesület, illetve a nagytótfalusi Fontos Vagy Nekünk Egyesület az a) pontban kifejtett tevékenységét villányi lakosok javára is végzi.

Villány és számos turisztikai vállalkozója, borász családja tagja a Villány- Siklósi Borút Egyesületnek, a térség legnagyobb civil szervezetének.

A BORÚT egy olyan bejárható kistérség, mely a borturizmus és a falusi turizmus fejlesztésének segítségével hatással van a helyi gazdaság élénkülésére. Előmozdítja a minőségi bortermelést, helyzetbe hozza a családi vállalkozásokat. A Borút egyfajta iskolája a borkultúrának, mely tudás hozzájárul az életminőség javításához.

A Villány-Siklósi Borút Egyesület 1994-ben, európai példák alapján, elsőként alakult meg Magyarországon. Hét helyi önkormányzat, civil szervezetek, magánszemélyek és vállalkozók alapították (összesen 18-an). Később további települések önkormányzatai és vállalkozói kapcsolódtak a programhoz. Ma a teljes borvidék termőterületével rendelkező településhálózatról beszélünk (17 település). A borút pozitív hatása a helyi gazdaság fejlődésére, munkahelyek számának növekedésére, a 25.000 lakosú térség fenntartható fejlődésére az elmúlt tizenöt év eredményei alapján kimutathatóak.

2018 novemberétől Esély a nőknek komplex támogatási program EFOP-1.2.9-17-2017-00112 indult Villány térségében. A művelődési ház adott helyet a Család és KarrierPONT irodának. Képzésekkel és tanácsadással segítik az álláskeresést és a munkaerőpiacon való elhelyezkedést.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában való részvételéről információval nem rendelkezünk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek: a polgármester, a jegyző, a közös önkormányzati hivatal munkatársai, a védőnők, a vezető óvónő, az általános iskola igazgatója és a főzőkonyha vezetője.

Az adatgyűjtés módszere a személyes interjú, a telefonos és online kapcsolattartás.

A program elkészítése során a Villányi Képviselő Testület Szociális Bizottsága havi ülésein megvitatták a program készültségének megfelelő aktuális kérdéseket.

Az elkészült esélyegyenlőségi programtervezetet a helyzetelemzés előkészítésében résztvevő szakembereknek lehetősége volt véleményezni.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Villány működtet HEP fórumot.

Az elfogadott helyi esélyegyenlőségi program a város honlapján bárki számára hozzáférhető lesz. Így az állampolgárok megismerhetik a dokumentumot, az intézkedéseket és biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	1. A javuló munkanélküliségi ráta ellenére jelen van a munkanélküliség, akik nem képesek elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon, vagy nem képesek helyt állni. 2. A szegénységben élő családok támogatása (szociális célú tüzelőanyag, iskoláztatási támogatás, Bursa Hungarica stb.)	1. Közfoglalkoztatás fenntartása 2. Felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása, folyamatos informálás
Gyermekek	1. Mélyszegénységben élő gyermekeknél a gyermekszegénység kialakulásának kockázata magas 2. Nem megoldott az érettségi előtt állók önkéntes foglalkoztatása	1. Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során az érintettek informálása, célzott tájékoztatás a gyermeket nevelő családok által igénybe vehető szociális ellátásokról 2.Érettségi előtt álló diákok önkéntes foglalkoztatása
Idősek	1. Elöregedő társadalmi szerkezet, magas az idős emberek aránya a településen 2. Az idősek számára kevés a sportolási lehetőség 3. Magas az idős emberek aránya Villányban. Nincs bentlakásos intézmény.	1. Prevenciós szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása a hosszú és tevékeny időskor érdekében 2. Az idősödő korosztályt célzó sportolási lehetőségek körének bővítése Idősek szociális otthonának létesítése pályázati források segítségével

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Nők	1. Kevés a lehetőség az óvodás kor alatti gyermekek elhelyezésére a környéken 2. Továbbképzési, átképzési lehetőségek	1. Családi napközi társulásban történő fenntartásának felmérése, lehetőség esetén működtetése 2. Képzések figyelése, kapcsolattartás a munkaügyi központtal (induló képzések), érintettek tájékoztatása.
Fogyatékkal élők	1. A távolsági autóbuszjáratok között nincs alacsony padlójú vagy rámpával ellátott járat, a mozgáskorlátozottak számára aránytalan nehézséget jelent felszállni a buszra. 2.Járdák állapot Villányban nem mindenhol megfelelő	1. Tárgyalást kezdeményezni a Pannon Volán Zrt. vezetőivel alacsonypadlós vagy rámpával ellátott járat beiktatásáról. 2. Felújításra szoruló járdák területi összeírását követően illeszkedő pályázatok figyelése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Nők munkába való visszatérése nehézkes Utak minősége rossz Minőségi élelmiszerekre lenne szükség a közétkeztetésbe Lakosság rossz egészségi állapota Családsegítő infrastruktúrája nem megfelelő Csapadékvíz elvezetés Villány egyes részein nem megfelelően megoldott Zöld felületek rossz állapota Munkahelyteremtés Turisztikai attrakciók számának növelése Infrastruktúra fejlesztés	RRF-1.1.2.-2021 kódszámú, Bölcsődei nevelés fejlesztése RRF-1.1.2.-21-2021-00009 Külterületi helyi közutak fejlesztése című, VP6-7.2.1.1-21 kódszámú VP Piac-Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése 2020 című, VP6-7.2.1.1.-20 kódszámú Élhető települések, Parkerdő fejlesztése TOP PLUSZ-1.2.1-21-BA1-2022-00010 kódszámú „Villányi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat energetikai korszerűsítése”-TOP_PLUSZ-2.1.1-21.BA1-2022-00018 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése „Táncsics árok fejlesztése, csapadékvíz-rendezés”-TOP_PLUSZ 1.2.1-21-BA1-2022-00084 Élhető települések fejlesztése „Villányi Kikerics Óvoda udvarának fejlesztése”-TOP_PLUSZ 3.3.1-21-BA1-2022-00015- Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
		Helyi gazdaságfejlesztés TOP_PLUSZ-1.1.1-21-BA1-2022-00009 Ipari Park I. ütem "Villányi Élményút" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00001 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "4." "A rendezvénytér fejlesztése a komplexebb turisztikai élmény elérése céljából" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00003 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "1." "Aktív élménykínálat bővítése a Templom-hegy környezetében" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00015 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "2." „Kerékpáron a borutak mentén” TOP_PLUSZ 1.1.3-21-BA1-Helyi és térségi turizmusfejlesztés

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a helyi társadalom egyenrangú tagjai.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei a közmunkaprogram fenntartásával, képzési lehetőségek keresésével, az álláskeresők mielőbbi munkába állásával lényegesen javuljanak.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekeket nevelő családok elszegényedésének megakadályozását, illetve a középiskolás diákok kötelező 50 órás közösségi szolgálatteljesítésének szervezését, támogatását.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségének megőrzésére, egészségi állapotuk javítására, sportolási lehetőségeik körének bővítésére a hosszú és tevékeny időskor érdekében.
A családon belüli erőszak látens eseteinek feltárását, a nőket ért erőszakos cselekmények megelőzését.
Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékkal élők számára akadálymentesített közintézmények és közlekedési eszközök álljanak rendelkezésre, ami nagyban hozzájárul a célcsoport önértékelésének megőrzéséhez.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A 2024. évi felülvizsgálat során módosított táblázat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Nők munkába való visszatérése	Nők munkába való visszatérése nehézkes	Nők munkába való visszatérése érdekében a gyermekelhelyezés megoldása	nincs ilyen	MNSTF 2030; Legyen jobb a gyermekeknek Nemzeti Stratégia, "A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban"(2021-2030)	Bölcsőde kialakítása	polgármester	2026.12.31. folyamatban	bölcsődei férőhelyek növelése	RR-1.1.2.-2021 kódszámú, Bölcsödei nevelés fejlesztése,RRF-1.1.2.-21-2021-00009	normatíva	Villányi Óvodai Intézményfenntartó Társulás
2	Utak fejlesztése	Úthálózat minősége rossz	Jó minőségű úthálózat a településen	Településfejlesztési koncepció	MNFST 2030	útfelújítások	polgármester	2027.12.31. folyamatban	úthálózat állopota javul 3 utcában	Külterületi helyi közutak fejlesztése című, VP6-7.2.1.1-21 kódszámú	folyamatos karbantartás	Nem releváns
3	Minőségi élelmiszerek	Minőségi élelmiszerekre lenne szükség a közétkeztetésben	Helyi termelőknek piac biztosítása	Helyi ITS (integrált településfejlesztési stratégia)	MNFST 2030	Helyi piac infrastrukturális- és eszköz fejlesztése	polgármester	2026.12.31. folyamatban	a piac fejlesztése megvalósul	VP Piac-Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése 2020 című, VP6-7.2.1.1.-20 kódszámú	folyamatos karbantartás	önálló intézkedés
4	Egészség megőrzés	Lakosság rossz egészségi állapota	Parkerdő fejlesztése, Rendezvénytér fejlesztés	Helyi ITS	MNFST 2030	Parkerdő fejlesztése, turistautak, játszótér kialakítása, zöld környezet szépítése	polgármester	2026.12.31. folyamatban	a parkerdő fejlesztése megvalósul, rendezvénytér, sportpálya, játszótér fejlesztés	Élhető települések, Parkerdő fejlesztése TOP PLUSZ-1.2.1-21-BAI-2022-00010, " Ha rendezvénytér akkor család, élmény, kikapcsolódás" TOP PLUSZ-1.2.1-21-BAI-2022-	folyamatos karbantartás	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
										00005,		
5	Családsegítő infrastrukturális fejlesztése	"Villányi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat energetikai korszerűsítése"- TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BA1-2022-00018 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	Családsegítő épületének energetikai korszerűsítése.	Helyi ITS	MNTFS 2030	Családsegítő épületének energetikai korszerűsítése	képviselő-testület, polgármester	2026.12.31.	Családsegítő felújítása, energetikai korszerűsítése	Pályázati forrás, Villány Város Önkormányzat költségvetése	folyamatos karbantartás	Nem releváns
6	Csapadék víz elvezetés	Csapadék víz elvezetés Villány egyes részein nem megfelelően megoldott	Táncsics árok fejlesztése, csapadék-víz rendezés- TOP_PLUSZ 1.2.1-21-BA1-2022-00084 Élhető települések fejlesztése	Helyi ITS	MNTFS 2030	Táncsics árok fejlesztése, csapadék-víz rendezés- TOP_PLUSZ 1.2.1-21-BA1-2022-00084 Élhető települések fejlesztése	képviselő-testület, polgármester	2026.12.31.	Csapadék-víz elvezetés problémák csökkentése	Pályázati forrás	folyamatos karbantartás	Nem releváns
7	Zöld felületek megújítása	"Villányi Kikerics Óvoda udvarának fejlesztése"- TOP_PLUSZ 1.1.1.-21-BA1-2022-00015 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	Óvoda udvar zöldfelületeinek megújítása, udvar rendezés, kültéri játékok kihelyezése	Helyi ITS	MNTFS 2030, "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Óvoda udvar zöldfelületeinek megújítása, udvar rendezés, kültéri játékok kihelyezése. Eszközök beszerzése.	képviselő-testület, polgármester	2026.12.31.	gyermekek fejlesztését segítő eszközök beszerzése, szabadidős programok körének szélesítése	Pályázati forrás	folyamatos karbantartás	Nem releváns
8	Munkahelyteremtés	Helyi gazdaságfejlesztés TOP_PLUSZ 1.1.1-21-BA1-2022-00009 Ipari Park I. ütem	Szolgáltatások bővítése, vállalkozók ipari parkba történő kitelepülése, munkahelyek létrehozása	Helyi ITS	MNTFS 2030	Ipari Park létrehozása	képviselő-testület, polgármester	2028.01.01.	Rövidtávon: Ipari park kialakítása, Középtávon: munkahely létrehozása, szolgáltatások bővítése	Pályázati forrás	Adóbevétel	Nem releváns
9	Turisztikai attrakciók számának növelése	"Villányi Élményút" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00001 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "4." "A	Turisztikai szempontból több látogató. Turisztikai attrakciók megvalósítása.	Helyi ITS	MNTFS 2030	Turisztikai attrakciók létre hozása.	képviselő-testület, polgármester	2028.12.31.	Több turista	Pályázati forrás	Humán erőforrást igényel. Folyamtaos karbantartás.	Nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		rendezvénytér fejlesztése a komplexebb turisztikai élmény elérése céljából" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00003 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "1." "Aktív élménykínálat bővítése a Templom-hegy környezetében" - TOP_Plusz 1.1.3-21-BA1-2022-00015 Helyi és térségi turizmusfejlesztés "2."										
10	Infrastruktúra fejlesztés	"Kerékpáron a botutak mentén"- TOP_PLUSZ 1.1.3-21-BA1- Helyi és térségi turizmusfejlesztés	Könnyebb és biztonságosabb közlekedés	Helyi ITS	MNTFS 2030	Kerékpárút kialakítása	képviselő-testület, polgármester	2028.01.01.	Nő a kerékpárút Villány terüeltén.	"Kerékpáron a botutak mentén"- TOP_PLUSZ 1.1.3-21-BA1- Helyi és térségi turizmusfejlesztés	folyamatos karbantartás	Bóly Város Önkormányzata, Szajk Község Önkormányzat, Nagynyárád Község Önkormányzatával közösen valósítja meg az elképzeléseket Villány Város Önkormányzata.
11	Helyi humán fejlesztések	Szemléletformáló programok, különböző gyermekfejlesztő programok biztosításának, egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek és	Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás, Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi	Vármegyei Esélyteremtő Paktumok, vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseit tartalmazó Szolgáltatási Út Térképekhez (SZÚT).	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Új Roma Stratégia (2019-2030), "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032),Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás, Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás,	képviselő-testület, polgármester	2028.01.01.	Megvalósult programok száma, résztvevők száma.	Helyi humán fejlesztések TOP_Plusz-3.1.3-23. pályázati forrás, humán erőforrás ügyintézői kör, megvalósítók és szervezők köre.	Folyamatos. A program fenntartható, ha nem ütközik lakossági érdektelenségbe.	Baranya Vármegyei Önkormányzattal való együttműködés, mint konzorciumi partnerrel. Az Önkormányzat intézményeinek összefogása, velük való

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		bűnmegelőzéssel kapcsolatos programok fejlesztése.	befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére, Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása, Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése. Ezekre a programokra az igény felkeltése és a lehetőségének a biztosítása helyiek számára.		(2009-2024), "A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030),Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére, Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása, Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése.						együttműködés a program megvalósítása során (Óvoda és mini Bölcsőde, Családsegítő szolgálat, Művelődési Ház). Helyi civil szervezettel történő együttműködések.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás fenntartása Villányban	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma évről-évre növekszik.	A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számára megélhetési forrást teremteni önkormányzati közfoglalkoztatási programok indításával.	Költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	- közfoglalkoztatásra való jogosultság felmérése (évente) - a felmérés alapján tervezni a közfoglalkoztatási programban résztvevők számát és az elvégzendő feladatokat - programok	képviselő-testület, jegyző, polgármester	2028.06.30. folyamatos	Rövidtávon: közfoglalkoztatásban alkalmazható személyek száma Középtávon: közfoglalkoztatásban foglalkoztatott személyek száma Hosszútávon: munkanélküliek száma, melynek	Humán erőforrás (ügyintézői kör), anyagi erőforrás (pályázati támogatás)	100%-os állami támogatás mellett a program fenntartható.	Nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
						lebonyolítása, felügyelete, éves értékelése (fenti pontok évente megismétlődő feladatok)			csökkenését várjuk			
2	Támogatások fenntartása, bővítése	A szegénységben élő családok támogatása pl. szociális célú tüzelőanyag, iskoláztatási támogatás stb.	A mélyszegénységben élő családok segítése, jobb életkörülmények megteremtése.	MNTFS 2030	Új Roma Stratégia (2019-2030), "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A támogatások folyamatosfenntartása, lehetőségek szerint bővítése.	képviselő-testület, polgármester	2027.12.31.	Támogatások fenntartása	Költségvetés	normatíva, költségvetés	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Érettségi előtt álló diákok önkéntes foglalkoztatása	Nem megoldott az érettségi előtt állók önkéntes munkájának biztosítása	Általános cél, hogy az érettségi előtt álló középiskolások a település lakosai érdekében, tevékenyen tegyenek eleget a kötelező 50 órás önkéntes munkavégzésnek.	Gazdasági Program	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	- regisztráció a közérdekű önkéntesek fogadására jogosult szervezetek nyilvántartásába - katalógus készítése, melyben összegyűjtésre kerül a település és annak lakói érdekében végezhető önkéntes munkák jegyzéke - kapcsolatfelvétel az érettségi előtt álló diákokkal - önkéntes munka elvégeztetése, dokumentálása	képviselő-testület, polgármester, jegyző	2026.12.31. folyamatos	Rövidtávon: katalógusba kerülő, önkéntes munkavégzésre váró tevékenységek száma Középtávon: önkéntes munkára jelentkező középiskolások száma Hosszútávon: önkéntes munkavégzéssel töltött munkaórák száma, önkéntes munkát végző diákok száma	Elsősorban humán erőforrást igényel.	Az önkéntes munkavégzési kötelezettség fennmaradásáig a program fenntartható.	nem releváns
2	Célzott tájékoztatás a gyermekeket nevelő családok által igénybe vehető szociális ellátásokról	Mélyszegénységben élő gyermekeknél a gyermekszegénység kockázata magas	Általános cél, hogy a mélyszegénységben élő gyermekek életkörülményei javuljanak	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Új Roma Stratégia(2019-2030)	- érintett gyermekes családok felmérése - folyamatos tájékoztatás személyesen,	közös önkormányzati hivatal szociális ügyekkel foglalkozó	2027.01.01. folyamatos	Rövidtávon: felmérés alapján szociális ellátásokra jogosultak száma Középtávon: tájékoztatásban	Elsősorban humán erőforrásokat igényel	A program eredményeinek fenntartását semmi nem veszélyezteti.	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	a mélyszegénységben élő családok számára					szórólappal, családgondozók közvetítésével a szociális ellátásokról (nem megvárni, hogy eljöjjön a hivatalba) - segítségnyújtás a nyomtatványok kitöltéséhez	munkatársa, Gyermekjóléti Szolgálat		részesültek száma Hosszútávon: szociális ellátásokban részesültek száma			
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Családi napközi társulásban történő fenntartásának felmérése, lehetőség esetén működtetése	Kevés a lehetőség az óvodás kor alatti gyermekek elhelyezésére a környéken	Cél, hogy a kisgyermekes édesanyák minden lehetőséget megkapjanak arra, hogy munkahelyükre gyermekük 3 éves kora előtt visszatérjenek.	Költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	- társulandó települések körének felmérése - igényfelmérés a kisgyermekes édesanyák körében - finanszírozás vizsgálata - megfelelő épület keresése - pályázati források felkutatása, pályázatok elkészítése - családi napközi létrehozása	képviselő-testület, polgármester, jegyző	2027.12.31.	Rövidtávon: társulandó települések száma, elhelyezés iránti igénybejelentések száma Középtávon: pályázati források száma Hosszútávon: bölcsődébe, családi napközibe beíratott villányi gyermekek száma	Magas támogatási intenzitású pályázati forrás, humán erőforrás	Az intézkedés eredményének fenntartása függ az állami normatív finanszírozástól.	önálló intézkedés
2	Továbbképzési, átképzési lehetőségek	Folyamatos kapcsolattartás, és tájékoztatás az esetleges képzésekről, akár a munkaügyi központ által szervezett képzésekről	Jobb álláslehetősége, jobb megélhetés.	MNTFS 2030	"A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030), Új Roma Stratégia (2009-2024)	Képzésekről való tájékoztatás az érintetek részére.	Villányi Közös Önkormányzati Hivatal	2028.01.01.	munkanélküliség csökkenése, magasabb jövedelem.	Állami források	Állami finanszírozás mellett a képzés megvalósítható.	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Prevenciós szemlélet erősítése,	Elöregedő társadalmi	Cél a hosszú, tevékeny és minél	Költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),	- előadók felkeresése, előadások	Villányi Művelődési	2028.01.01. folyamatos	Rövidtávon: előadásokon résztvevő	Pénzügyi és humán	Amennyiben nem ütközik	Nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	szűrővizsgálatok biztosítása a hosszú és tevékeny időskor érdekében	szerkezet, magas az idős emberek aránya a településen.	kevesebb egészségügyi problémával járó időskor a település nyugdíjasai számára.		(2023-2024)	megszervezése - rendezvények megszervezése (pl: Fitt napok) - szűrőkamion megszervezése	Ház		idős emberek száma Középtávon: egészséges életmóddal kapcsolatos rendezvényeken résztvevő idős emberek száma Hosszútávon: szűrővizsgálatokon résztvevő idős emberek száma	erőforrások	lakossági érdektelenségbe, a program fenntartható.	
2	Az idősödő korosztályt célzó sportolási lehetőségek körének bővítése Villányban	A színes kulturális programlehetőségek mellett az idősek számára kevés a sportolási lehetőség	Cél az aktív és tevékeny időskor támogatása a településen.	Költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	- folyamatos pályázatfigyelés, sportolási lehetőségek fejlesztését célzó pályázatok keresése - sportfejlesztésre kiírt pályázatok elkészítése, benyújtása - városi konditerembe időseket célzó fitnegépek	képviselő-testület, polgármester, jegyző	2027.12.31. folyamatos	Középtávon: elnyert pályázatok száma Hosszútávon: berendezett konditerembe időseket célzó fittnessgépek száma	Magas intenzitású pályázati támogatottság, pályázatíráshoz, tervezéshez, kivitelezéshez megfelelő humán erőforrás.	A tervezett intézkedés kellő érdeklődés mellett fenntartható.	nem releváns
3	Idősek szociális otthonának létesítése	Magas az idős emberek aránya Villányban. Nincs bennlakásos intézmény.	Idősek Szociális Otthonának létesítése	MNTFS 2030	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Idősek otthonának létrehozása, pályázati források figyelése, pályázat benyújtása.	képviselő-testület, polgármester	2028.06.30.	Idősek Otthonának létesítése	Pályázati forrás	normatíva	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Tárgyalás kezdeményezése a Pannon Volán Zrt. vezetőivel alacsonypadlós vagy rámpával ellátott járatok beiktatásáról	A távolsági autóbuszjáratok között nincs alacsony padlójú vagy rámpával ellátott járat, a mozgáskorlátozottak számára aránytalan	Cél a mozgáskorlátozottak közlekedésének megkönnyítése.	Gazdasági Program	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	- kapcsolatfelvétel a Pannon Volán Zrt. képviselőivel - Pannon Volán lehetőségeinek megismerése - mozgáskorlátozottakat támogató autóbuszjáratok	képviselő-testület, polgármester, jegyző	2026.12.31.	Középtávon: lefolytatott tárgyalások száma Hosszútávon: mozgáskorlátozottakat támogató, Villány irányába forgalomba állított	A kapcsolatfelvétel és a tárgyalások lefolytatása az önkormányzat részéről elsősorban humán erőforrást igényel.	Az eredmény fenntarthatósága a Pannon Volán Zrt-vel kötött megállapodástól függ.	Nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		nehézséget jelent felszállni a buszra.				forgalomba állításának szorgalmazása			autóbuszjáratok száma			
2	Járdák felújítása, mely megfelel az akadálymentes közlekedésnek	Járdák állapota Villányban nem mindenhol megfelelő.	A városban minden járdán tudjanak közlekedni a fogyatékkal élők.	MNTFS 2030	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Járdák felújítása	képviselő-testület, polgármester	2028.01.01.	felújított járda	Pályázati források	folyamatos karbantartás	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

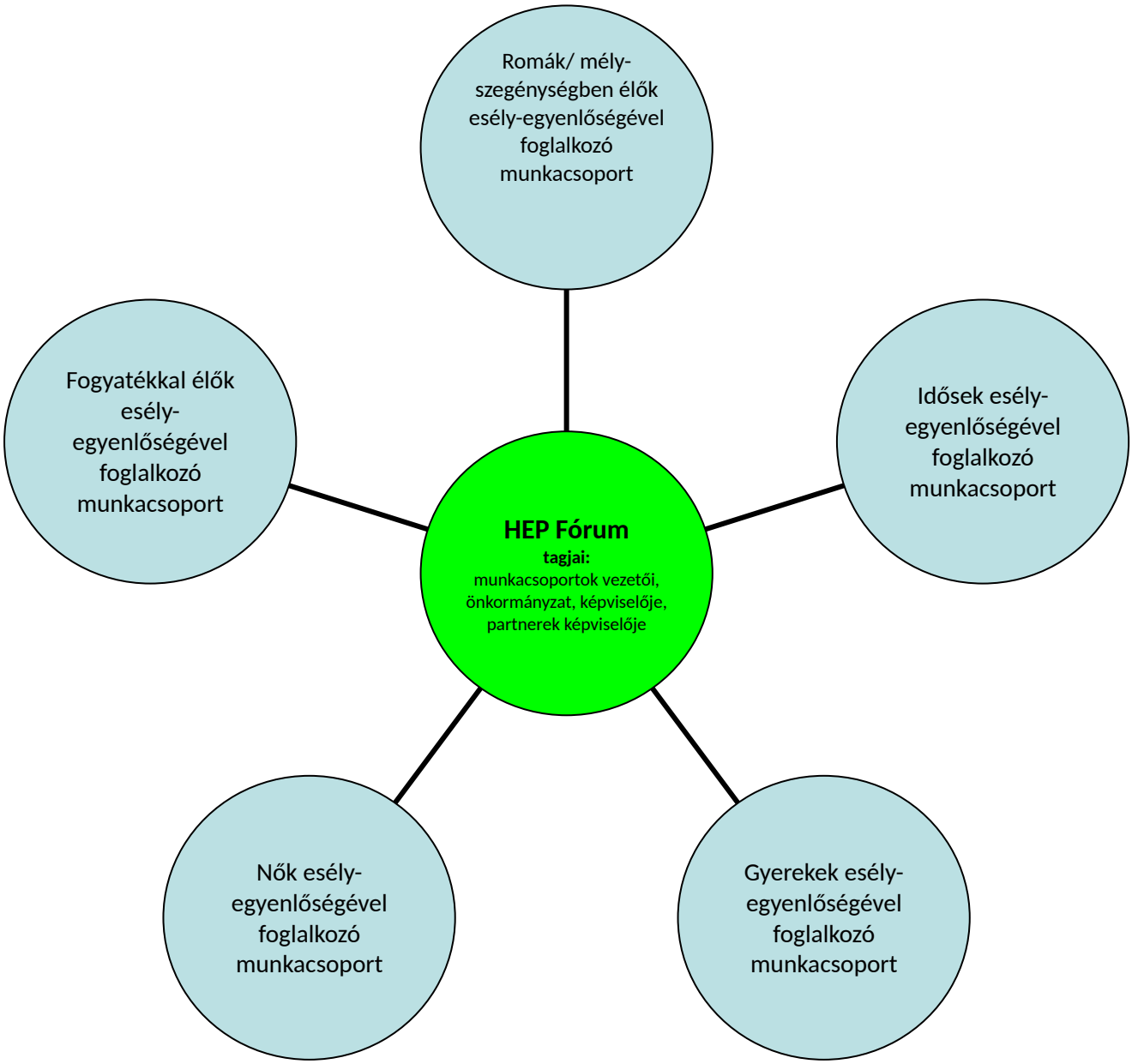
A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Villány város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Villány város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 138/2023 (XI.09) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Villány, 2023.11.09.

Aláírás